

Izpopolnitev telefonskega omrežja

Pozimi bodo najbrž že odpravljene nevedčnosti s telefonom v Ljubljani

Ljubljana, 31. julija
Nedavno smo poročali, kako se je razvijal telefon v Ljubljani in kako številne ovire so zavirale njegov razvoj. Omenili smo tudi, da so prispeli že lani in delno letos vsi telefonski kablji za izpopolnitev telefonskega omrežja v Ljubljani, a da morajo čakati na kredite za položitev teh kablov. Naglasili smo, kako silno potrebno bi bilo, da bi bilo telefonsko omrežje v Ljubljani čim prej izpopolnjeno, ker so doslej položeni kablji že vsi preobremenjeni in da je priključek na telefonsko omrežje sploh nemogoč, razen, če si telefonski naročnik sam kupi pri zasebnem podjetju dvopriključnik.

K sreči je bilo vprašanje izpopolnitve telefonskega kabljskega omrežja že tedaj, ko je šel tisti članek v tiskarno, pred rešitvijo. Krediti za položitev kablov so odobreni in mestna telefonska tehnična sekcija je že zaposlila na terenu večje število delavcev. Delajo že nekaj tednov.

Najprej so začeli delati na Vilharjevi cesti, kjer bo položeno od Tyrševe ceste glavni vod za svetlokrški okraj in vzhodni del mesta. Od tega voda bodo položili številni stranski vodi. Na južni strani mesta pa bo segal glavni kabel po Gradišcu do Mirja. Na Vilharjevi cesti so že zgradili kanal za kabel. Danes so začeli delati v Gradišču. Zaposlenih je okrog 70 delavcev. Kanal bo zgrajen v cesti ter ne bodo razbijali hodnika, ki je asfaltiran. Cesta je tlakovana s kamnitimi kockami in cestnišče zaradi razkopavanja ne bo utrpelo velike škode.

Kablov ne morejo položiti prej, dokler niso zgrajeni zanje vsi kanali. To delo bo pa kmalu gotovo, kakor računajo, saj so zdaj odprti že vsi krediti ter bodo delo lahko tako pospešili, da bo Ljubljana imela že pozimi izpopolnjeno kabljsko telefonsko omrežje. Delo bo veljalo nad milijon din. V proračunski vsoti je vračunano tudi stavbno gradivo.

Posebnih tehničnih težav pri tem delu ni, težave se pojavljajo navadno le zaradi drugih napeljav v cesti, zaradi vodovoda, plina ali električnih kablov. Telefonski kablji morajo biti položeni tako, da so varni pred prekopavanjem zaradi drugih napeljav, češar pa ni tako lahko doseči povsod, zlasti ne na ozkih cestah s tramvajsko progo. Vendar lahko upamo, da bo delo dovolj hitro napredovalo tudi na cestah v bližini mestnega središča.

Pričakovati smemo, da bodo pozimi že odpravljene nevedčnosti, ki so prejšnja leta zelo ovirale telefonski promet zaradi nepopolnega telefonskega omrežja in da bodo posled dobili telefonske priključke tudi številni prosilci, ki že dolgo čakajo na telefon.

Potem pa bodo morali začeti misliti že zopet na povečanje telefonske centrale. Kakor smo omenili v zadnjem članku, bodo morali centralo povečati še vsaj za 2000 števk, da bodo odstranjene ovire normalnega razvoja telefona v Ljubljani. Ko bo izpopolnjeno telefonsko omrežje, se bo število telefonskih naročnikov naglo povečalo in kapaciteta centrale bo kmalu izrabljena.

Borba treh držav v Celovcu

V atletskem troboju med Nemčijo, Rumunijo in Jugoslavijo so zmagali Nemci

Borba
V soboto in včeraj je bil v okviru sportskega tedna ob Vrbskem jezeru atletski troboj med Nemčijo, Rumunijo in Jugoslavijo. Po skupnem dogovoru pa je troboj odpadel in so za točke šteli le dvoboja Nemčije z Jugoslavijo oziroma z Rumunijo, dočim dvoboja med nami in Rumunijo ni bilo. Jugoslovensko zastopstvo je po stari navadi nastopilo močno okrnjeno in so manjkali nekateri najboljši atleti. Kljub temu so se dobro držali, o čemer pričajo 4 novi državni rekordi, ki so jih dosegli Goršek (Primorje) na 1500 m, Markušič (Concordia) v metu kopja in jugoslovenski stafeti na 4x100 m in 4x400 m. Nemški atleti, ki so bili povečini iz bivše Avstrije, so zmagali v obeh dvobojih sigurno, nasproti Jugoslaviji s 102,5 : 61,5, nasproti Rumuniji pa s 108 : 55 točkam. Če bi šel tudi dvoboj med Jugoslavijo in Rumunijo, bi Jugoslavija zmagala z 99 : 64.

Sportni prostor KAC ni bil primeren za tako veliko prireditelje. Tekališče je bilo preozko in zaradi tega tekači niso imeli oddeljenih prog. Rezultati so bili naslednji:

PRVI DAN

110 m z zaprekami: 1. Leitner (N) 15,3, 2. in 3. Ehrlich (J) in Langmayer (N) oba 15,7, 4. Negru (R) 16,7, 5. Jurković (J) 17,2, 6. Majesek (R) 17,5.

Skok ob palici: 1. Prošek (N) 370, 2. Edding (N) 360, 3. Lenert (J) 360, 4. Ivanuš (J) 340, 5. Majesek (R) 340, 6. Banfi (R) 320.

Met kladiva: 1. Bayer (N) 54,53, 2. Mayer (N) 52,99, 3. inž. Stepišnik (J) 47,69, 4. Biro (R) 45,94, 5. Goić (J) 44,44, 6. Gura (R) 24,33.

100 m: 1. Miller (N) 10,8, 2. Struckl (N) 10,9, 3. Stefanović (J) 11,1, 4. Kling (J) 11,2, 5. Cristea (R) 11,2, 6. Ludu (R) 11,4.

Skok v daljino: 1. Lenert (J) 693, 2. Stalkitescu (R) 685, 3. Dovjak (N) 684, 4. Miller (N) 674, 5. Urbic (J) 653, 6. Yurt (R) 620.

400 m: 1. Rose (N) 49,5, 2. Krisper (N) 50,7, 3. Nemes (R) 52,2, 4. Despot (J) 52,3, 5. Pleteršek (J) 52,5, 6. Lazar (R) 52,6.

Met kroglice: 1. Kovačević (J) 14,36, 2. Coufal (N) 13,87, 3. Kuzel (N) 13,79, 4. Gura (R) 13,74, 5. Kureč (J) 12,06, 6. Havalac (R) 11,75.

800 m: 1. Goršek (J) 1:55,5, 2. Ritter (N) 1:55,9, 3. Kis (R) 1:56,4, 4. Lorenz (N) 1:56,5, 5. Nabernik (J) 2:00,9, 6. Lapusan (R) 2:06.

DRUGI DAN

Troskok: 1. Kalistrat (R) 14,27, 2. Doujak (N) 14,18, 3. Jovičević (J) 14,09, 4. Stalkitescu (R) 13,91, 5. Mikic (J) 13,55, 6. Zenz (R) 13,45.

Iz škofje Loke

Svojemu prvemu sreskemu načelniku. Dolgotrajna borba, ki jo je vodilo škofješko območje za svojo upravno samostojnost, je vsem nam znana. V dobi sreske izpostave smo imeli vodje tega območja. Z letom 1936 pa, ko je bilo ustanovljeno sresko načelstvo, smo dobili prvega sreskega načelnika v osebi g. Mateja Kalka, ki je nedavno praznoval 35-letnico svojega službovanja. Predsednik občine so poklonili g. načelniku spominsko diplomu, zlati, ker je g. Kalka naš prvi načelnik. Naš načelnik je koroški rojak, rojen v Zopražah v beljaškem srezu. Univerzo je dovršil na Dunaju, potem pa je služboval v Velikovicu, Celovcu, Guštanju, Crnomlju, Novem mestu, Ljubljani in Metliki, a pred tremi leti je prevzel vodstvo sres. nač. v škofji Loki, ki ga upravlja z vso korektnostjo in vestnostjo še sedaj.

Obirno društvo je imelo v tork zborovanje v Gasilskem domu. Trenja v OD so dolgotrajna in so porazdeljeni člani v skupine, ki se ne morejo prav uveljaviti in sporazumeti na stanovsko osnovo. Ta predvsem bi dajala jamstvo za preprosto obrtniško stogo, ki bi potem dovajala do uspehov in spoštovanja. Storitveni pa so bili v preteklosti veliki greh, ker so nestanovniki vplivali rušili skupnost in capili moči. Toda, kdor drugim jamo kopije... Občni zbor OD je vodil mizarski mojster g. Jože Obiak, prisostvoval je zboru kot zastopnik oblasti g. dr. Slavko Zore, šlo pa je zgolj za izvolitev vodstva. Ko so ugotovili število zmagalcev, so izvedli horekturo.

1500 m: 1. Kis (R) 3:59,9, 2. Goršek (J) 4:01,1, nov jug. rekord, 3. Košir (J) 4:02,5, 4. Krainer (N) 4:03,4, 5. Leban (N) 4:03,9, 5. Jamica (R) 4:08,5.

Skok v višino: 1. Flachberger (N) 180, 2. Mikic (J) 180, 3. Blaschke (N) 180, 4. Martini (J) 170, 5. Yost (N) 170, 6. Stalkitescu (R) 165.

5000 m: 1. Eberlein (N) 15:03,8, 2. Edder (N) 15:37,2, 3. Kotnik (J) 16:01,5, 4. Hornik (J) 16:39, 5. Jamica (R) 16:47,7.

4x400 m: 1. Nemčija (Lorenz, Krisper, Rose, Ritter) 3:16,9, 2. Jugoslavija (Despot, Skušek, Klinar, Marković) 3:24,5, nov jug. rekord (prejšnji 3:25,8), 3. Rumunija (Lazar, Lapusan, Nemes, Kis) 3:34,3.

Met kopja: 1. Edding (N) 65,66, 2. Markušič (J) 60,51, nov jug. rekord, 3. Bruckner (N) 59,84, 4. Jandrič (J) 52,13, 5. Biro (R) 45,80, 6. Nasberger (R) 42,99.

200 m: 1. Miller (N) 22,1, 2. Struckl (N) 22,3, 3. Cristea (R) 22,8, 4. Kling (J) 23,2, 5. Stefanović (J) 23,4, 6. Movimo (R) 24.

Met diska: 1. Tunner (N) 47,31, 2. Havalac (R) 44,58, 3. Wiesel (N) 42,77, 4. Curčić (J) 40,01, 5. Gura (R) 39,96, 6. Kovačević (J) 39.

4 x 100 m: 1. Nemčija (Blaschke, Struckl, Miller, Doujak) 42,9, 2. Jugoslavija (Stefanović, Jovanović, Dragović, King) 43, nov jug. rek. 3. Rumunija (Lazar, Voina, Ludo, Cristea) 43,6.

ILIRIJA JE SIGURNO ZMAGALA V FLAVANJU

V Zagrebu je bilo v soboto in včeraj državno plavalno prvenstvo zapadne cone, na katerem je sodelovala tudi Ilirija. Čeprav so v njenih vrstah manjkali najboljši, nastopila je brez Cererje, dr. Wilfana in Schella, je bila vsem svojim nasprotnikom znatno premočna in je dobila več točk, kakor vsi ostali klubi skupaj. Končni rezultat v plavanju je bil: Ilirija 250 točk, ZPK 188, Gradjanski Karlovac 27, Marathon 19, KSU 9, Hašk 5. V waterpolu je ZPK po zaslugi sodnika premagal Ilirijo s 5:3. Med najboljšimi rezultati je omeniti Fritschev čas na 100 m prosto 1:03,2 in prav dobro Finčev na isti progi z 1:18,8.

JUGOSLAVIJA BO IGRALA V FILADELFIJI

Zagreb, 31. julija. Jugoslavija, ki je z zmago nad Nemijo postala prvak evropskega pasu v tekmovalstvu za Davison pokal, bo igrala naslednjo tekmo v Združenih državah severnoameriških in sicer v Filadelfiji. Njen nasprotnik bo zmagovalec v ameriškem pasu, Avstralijski Davison pokal branijo Združene države, ki čakajo zdaj na zmagovalec srečanja med Avstralijsko in Jugoslavijo.

je bil izvoljen za predsednika posestnik in kovaški mojster g. Tine Kalan, ki mu prav zelo želimo, da bi uspel z odborom v namerah, ki naj prinesejo društvu mir, obrtnikom pa koristi.

Letošnja početniška kolonija srednješolskih dijakov iz južnih pokrajin naše države šteje 45 članic, ki so nastanjene v deklisli narodni šoli. Vodstvo je v rokah prof. teh. sr. šole g. Skokoviča.

Kam je izginil denar? Kakor pravi občinski sluga občine Trata v Poljanski dolini Maks Pustavrh, je pozabil medtem, ko se je zadržal službeno v Gorenji Dobravi pri Angeli F.-jevi, na mizi svojo denarnico s 193,50 din gotovine. Pustavrh je denarnico že v sosedni vasi pogrešil in poslal po njo k Angeli, ki pa ni hotela o denarnici ničesar slišati. Poznejše polvedbe so dognale, da je Angela menjavala denar, ki je bil bržčas last Pustavrh. Tudi se je zapletla v nekatera protislovja. Angela je osumljena, da je 193,50 din utajila, zadeva je v preiskavi.

Star grešnik Jaka. Jakob je 40 let star, po poklicu delavec, stanuje pa v Rudnem v Selški dolini. Sem in tje rad kaj vzame, to se pravi ukrade, a ne toliko iz zlobe in pokvarjenosti, kakor zato, da ima za kak fraj. Jaka ima zdaj v preiskavi zaradi dveh grehov. Posestnik Fr. Fajfarju je zmanjkala pred dnevi žimnata podloga pri komatu, Jaka je vzel komat enostavno izpred hleva. Zimo iz blazine je stresel in jo spravil v gozdu, deloma pa jo je vrnil Fajfarju — češ, da poravnava škodo, a blago je vrgei v potok. Orožnikom je zadovoljno hitel kazat, kako je kradel. V slabem spominu ima rogovilastega Jaka.

tudi posestnikov sin Gartner Franc, ki mu je na lepem izgnila denarnico s 70 din. Jaka pravi, da je vrgei denarnico v potok, denar pa, da je zapravil. Sicer pa so Jaki v dobro dognali, da je 60 din že vrnil. Denarnico je ukradel Jaka iz nezaklenjene Gartnerjeve sobe. Jaki posebnih vrtil ne pripisujejo, nekaj njegovih napak pa so kri vi tudi ljudje sami, ker ga trpe in mu dajejo potuho. Za obe tatvine bo moral dati nepošteni Jaka odgovor na škofje-loškem sodišču.

Zatemnitev škofje Loke. Pretekli petek je doživela škofja Loka svojo drugo vajo za zatemnitev. Mesto ter občina Stara Loka in občina Zmirec so bile v popolni temi vse od 22. ure do 23. ure in s priznanjem lahko zapišemo, da so meščani klic odbora za zaščito pravino razumeli. V napovedanem času je utonilo mesto v temi, povsod so pogasili luči ali jih zagrnili z zastori. Na »svetlo« ni prodril noben žarek in je tako dosegla vaja popoln uspeh. Kakor pri prvi vaji, se tudi pri tej priložnosti ni manjkalo ljudi, ki so hoteli na ulice, da se z lastnimi očmi »nagledajo« teme, ki je zajela mesto sredi gluhe noči. Videti je, da ljudje postopno dobivajo smisel za pasivno obrambo, ki bi bila nujno potrebna v primeru vojne.

Za odpravo berančenja. Na pobudo sreskega san. referenta je nedavno v prostorih tuk. sreskega načelstva bil širši stanelek zainteresiranih čimteljev in zastopnikov vseh krajevnih oblasti, na katerem so razpravljali, kako odpraviti berančenje. Škofješko občina ima za svoje reševanje preskrbljeno v mestni občnini na Spodnjem trgu. Zlasti ob petkih pa se pojavljajo na ulicah beraci, ki nimajo z mestom prav nič skupnega. Dogodi se, da pride ob petkih tudi nad 50 prosjakov v isti lokal. Na posvetu so bili mnjenja, da bi kazalo ugotoviti, koliko prispevkov bi se dalo zbrati za siromake med meščani, ki darujejo sedaj prosilcem neposredno, obenem pa je bila sprožena misel ustanovitve socialnega sveta, ki bo to vprašanje po drobnostih proučil. Eno drži: škofja Loka bo nastopila z vso možno strogostjo proti vsem mogočim prosjakom, ki prihajajo k nam od vseh vetrov. Za domače bo poskrbljeno, ostale bo mesto odločno odklanjalo. Sestanek je pokazal splošno voljo in pripravljenost navzočih, da se berančenje po mestu odpravi.

Sadna sušilnica v Zagorju

Zagorje ob Savi, 30. julija
Sadjarska in vrtnarska podružnica v Zagorju ob Savi gradi na Lokah na vrtu g. Ašiča sadno sušilnico. To bo prva sušilnica v našem kraju in zgrajena bo po najnovejšem sistemu. Sadjarska podružnica je bila ustanovljena pred leti. Pobudo za ustanovitev je dal tukajšnji učitelj g. Lojze Kolenec, ki je bil tudi prvi predsednik podružnice, sedaj pa zavzema mesto podpredsednika. Sedanjemu odboru predseduje mlad posestnik Ivan Hribar iz Zavin, tajniške posle pa opravlja prav agilno g. Tone Ašič. Odbor je uvidel nujnost postavitve lastne sadne sušilnice, zato je moral v prvi vrsti zbrati sredstva za to prekoristno napravo. Tako je prispevala za sušilnico banska uprava 2000 din, večji znesek zagorska občina, deloma je imela prihrankov podružnica sama, nekaj je pa moral odbor najeti posojila. Prostor je dal g. Alojzij Ašič brezplačno, za kar mu gre še posebno priznanje.

Sadna sušilnica bo posebno lahko služila svojem namenu, ko sadna letina dobro kaže. Sedaj ne bo več treba sadja stiskati in sadjeve, ali ga kuhati v žganje, posušeno sadje bo prinašalo vsakomur več dobička in koristi. Več merikov sadja se bo lahko istočasno sušilo in približno v 18. urah bo sadje suho. Sušilnica ni pomembna samo za sadjarje in kmetovalce, ampak za vsakogar. Letos, ko bo sadja dovolj, si ga bo lahko vsakdo nakupil in nasušil tudi za poznejša leta, ko sadna letina ne bo tako obilna kot je letos. Vse priznanje gre odboru sadjarske in vrtnarske podružnice, ki je napravil sadno sušilnico. Vsekarne pa bo za našo dolino ena sušilnica premalo. Če se bo loška dobro obnesla, bodo najmanj potrebne še dve in sicer ena v Izlači in ena v kotredski dolini.

Zahteve prijateljev psov

Ljubljana 31. julija
Prijatelji psov imajo prav za prav s svojega stališča prav čisto se zavzemajo, da b. njihovi ljubljenci smeli po mili volji skakati in dirjati po javnih sprehajališčih, parkih in nasadih. Če sama pasja takša upravičuje psom življenje. Toda tudi še mnogo večji davkoplačevalci imajo svoje želje in pravice, omejene z najrazličnejšimi zakoni, uredbami in naredbami. Predpisi in pravilniki, da so psi in njih pravice prav daleč daleč tam zadaj. Skratka, za pse tudi veljajo razni policijski in občinski predpisi. Prav tako kakor je najtežje davkoplačevalcem prepovedana hoja po gredah in tratah mestnih vrtovej ta prepoved tudi za pse. Razen paznikov in uslužbenec, ki jih v mestne nasade in sprehajališča kliče dolžnost, je v Ljubljani vsakomur prepovedana hoja izven potoj po tej javni posesti. Ali naj imajo torej psi v Ljubljani večje pravice nego ljudje? Srečna kultura in ljubezen do prirode je ljubljanskemu mestu narekovala zaščito Tivolija in vseh gozdov tja do Večne poti in tudi na Gradu. Zato se je mestna občina odrekla dohodkom, ki so prihajali redno iz najemnin za lovišča na teh mestnih posestvih. Ljubljana se je s tem odlikovala pred vsemi jugoslovanskimi in tudi tujimi mesti, ker je s tem prva ustanovila narodni park v mejah mestne občine. In vse mesto je ta sklep odobrilo, vsi prijatelji prirode pa so ustanovitev ljubljanskega narodnega parka pozdravili brez pridržkov.

Če torej smemo tudi prijatelje psov prištevati k prijateljem prirode, ne smemo biti nezadovoljni s prepovedjo nevarnega gibanja psov po zaščitenem ozemlju. Narodni park pomeni popolno svobodo živalstva in njem. Brez strahu pred preganjalci naj živalstvo živi in se množi! Ker mestna občina ni več oddala lovišča, je rešila živalstvo lovcev in — ne zanemari — tudi psov in mačk. Ali se nezadovolježi ne spominjajo, kako je bilo s psi v Tivoliju in v šenskih gozdovih pred zaščito? Se celo dragoceni pes tekdajnega župana je brez satisfakcije postal žrtev najemnika lova.

Odkar je pa uvedena zaščita, da nasade, parke in sprehajališča varujejo samo pazniki, se nismo zvedeli za noben tako krut primer. Pač so pa lastniki psov in kužkov ter ščet od dne do dne bolj rahločutni, živčni in razdražljivi, da so za zaščito svojih psov začeli preganjati varuhe nasadov. Celotno prav velike in po njihovih funkcijah tudi za zasluzne prijatelje živalstva znane osebe so se že tako daleč spoznale, da so v svoji preveliki ljubezni do psov pozabile na obzirnost do službenih organov. Nerazumljivo je, kako morejo celo vodilne osebe med prijatelji živalstva za svoje pse zahtevati neovirano svobodo v narodnem parku. Ljubljana je vendar za zaščito svojih gozdov in v ustanovitvi narodnega parka sama ustanovila najidealnejši zoološki vrt, kamor pač ne spadajo psi, še manj pa granje in pritožbe proti mestnim uslužbenec, ki svojo službo opravljajo popolnoma po načelih pravih prijateljev prirode. Na žalost smo že nekajkrat imeli priliko, da smo morali javnost opozoriti na take, za Ljubljano neverjetne primere, zato pa spet prosimo vso našo javnost, naj pomaga paziti na red po naših sprehajališčih, ki so namenjena vsem in gotovo tudi najljubša posest vseh ljubljancov.

Nesreče

Ljubljana, 31. julija
Kleparski pomočnik Franc Igličar iz Stepanje vasi in njegov brat Jože, sta se včeraj popoldne odpravila z motornim kolesom od doma proti Litiji. Nekje pri Dolškem pa sta nenadoma padla in obležala na tleh s hudimi poškodbami. Na pomoč so jima prihiteli ljudje iz bližnjih hiš, ki so jima nudili prvo pomoč in ju spravili s ceste. Kasneje so telefonično obvestili ljubljanske reševalce, ki so ponesrečenca spravili v bolnico. France Igličar ima hude poškodbe na glavi in po životu, Jože pa poškodovane noge in roke.

V Martinjaku na Notranjskem je v soboto ponoči nenadoma nastal ogenj na Premrovovi žagi. Ker je bil ogenj pravčasno opažen, so takoj prihiteli vsi tam zaposleni delavci, pa tudi sosedje, ki so pričeli gasiti in donášati vodo iz potoka. Pri gašenju se je pa težje ponesrečil 29letni delavec France Rovani, na katerega je padel goreč tram. Rovani se je tako hudo opeknil na glavi in po rokah, da so ga morali nemudoma prepeljati v bolnico.

Posestnikovo ženo Francisko Vehovec z Dobrave pri Črnučah, je včeraj popoldne na Tyrševi cesti blizu Stožice podrl neki kolesar, ko je ravno nameravala prekoriti cesto. Kolesar se ji je zapletel v krilo, nato pa jo potegnil s seboj na tla. Padel je tudi kolesar, ki pa se ni pobil, dočim si je Vehovecva zlomila desno ključnico. Pred povrnitvijo »Union« na Celovški cesti je padel z motornega kolesa 46letni čevljarški pomočnik France Alijaš iz Zapog na Gorenjskem. Vani je zadel neki kolesar, ki je odletel in stran ter se pobral brez poškodb, dočim si je Alijaš pretresel možgane.

V soboto zvečer se je pripetila svojevrsna nesreča na križišču Masarykove in Tyrševe ceste, kjer se je sprožil motor avtomobila nekega avtomatksija v trenutku, ko je sofer v bližnji trafiki kupoval cigarete. Na avto je takrat stopila neka ženska, ki pa je še pravčasno odskočila, a avto sam je brez vodnika zdrčel okrog vogala in se zalezel najprej v uslužbenca mestnega cestnega nadzorstva Martina Ziberta, ki je baš tedaj prišel po Tyrševi cesti. Podrl ga je in ga odbil, nato pa je sunil stran še 64letno preužitkarico Ivano Pučelj iz Gorice vasi pri Ribnici. Po oba poškodovanca, o katerih so menili, da imata hujše poškodbe, so prišli reševalci, ki so ju odpravili v bolnico. Pučeljeva, ki je imela poškodbe na rokah in po životu, je bila danes že odpuščena iz bolnice, dočim je Zibertovo stanje zadovoljivo.

Davi so prepeljali na kirurški oddelek 2letnega posestnikovega sinčka iz Moravé Franca Klobčiča, ki je zliil nase lonec vrelega mleka in se hudo oparil po životu in po nogah.

Iz Celja

— Celjski pekovski pomočniki so v petek zvečer prekinili stavko in se vrnili na delo. Iznenadilo pa je, da nekateri pekovski mojstri niso hoteli sprejeti stavkajočih pomočnikov v službo, čeprav je povsod običaj, da po zaključku stavke mojstri ne odklanjajo sprejema stavkajočih v službo. Predsednik Združenja pekovskih mojstrov g. Miklar je v razgovoru z županom v petek dopoldne pristal na podaljšanje dosedanje kolektivne pogodbe, ki so jo bili pekovski mojstri odpovedali. Ko so pa v petek popoldne predložili g. Miklarju zadevno izjavo v podpis, je izjavo sicer podpisal proti pričakovanju pa je prečrtal pasus, da smejo pekovski mojstri odslej odgovarjati svojim pomočnikom, ki so pri njih na hrani za hrano samo 70 din na teden in ne več 100 din. Odtegljaj v znesku 100 din je v ostalem tudi protizakonit. Delstvo da je g. Miklar domenejo dolebo črtal, je povzročilo med pomočniki veliko in upravičeno razburjenje. Danes bodo skušali zadevo urediti. Če bi to ne uspelo ni izključeno, da bodo pekovski pomočnik k zopet stopili v stavko, ki bi jo spremljalo občinstvo še z večjimi simpatijami nego doslej. Upamo pa, da bo uvidelost vendarle zmagala in da bo prišlo do končnega sporazuma v korist pekovskih pomočnikov, pa tudi mojstrov.

— Umrli so: v celjski bolnici v četrtek 12letni Mirko Jager, sin upokojenega orožniškega narednika iz št. Jurija ob južni železnici in v soboto 10letni Tomislav Štopar, sin železniskega zvančnika v p. iz Šmarja pri Rimskih toplicah, na Zg. Huždini 103 pri Celju pa v petek 52letni rudar Janez Umek.

— Celjsko razstavo, ki jo prireja za druga »Celjska razstava«, so otvorili v soboto dopoldne v mestni narodni šoli. Po pozdravnem govoru predsednika združenja g. Janka Eriščka je otvoril razstavo celjski župan kot pokrovitelj prireditve. Obseg razstave je razmeroma skromen. Po večini razstavlja trgovina in industrija, obrtnikov je zastopanih zelo malo. Specialni razstavi sta filatelistična razstava celjskega filatelističnega društva »Celje« in razstava društva Rejec malih živali v Celju. Celotna prireditev je znatno manjša nego je bila razstava leta 1937. Izgleda, da se je obrtnišvo odločilo, da na letošnji razstavi ne bo sodelovalo, marveč da bo razstavilo na veliki obrtni razstavi, ki bo prihodnje leto v Celju.

— Smrt dveh narodnih mož. V soboto jutraj je umrl na Dočkovi cesti 10 v Celju v 91. letu starosti učitelj v p. in posestnik g. Tomo Grah. Pokojni je bil markanten predstavnik stare narodne učiteljske garde ter odločno napreden in značen mož. Zdrav in vester humor ga tudi v visoki starosti ni zapustil. Pokojni zapuščina sra Draga, ki je davčni kontrolor v Celju, in hčerko Silvo, ki živi kot upokojena uradnica prav tako v Celju. Pogreb g. Graha bo danes ob 16. iz hiše žalosti na okoliško pokopališče. V soboto je tudi umrl v Celju v starosti 56 let železniški uradnik v p. in bivši celjski podžupan g. Drago Zabkar. Pokojni je bil zaslužen politični delavec. Požrtvovalno in v uspehom se je kot funkcionar krajevne organizacije JNS v Celju udeleževal v stranknem življenju v Celju in celjskem srezu. Uspešno je sodeloval tudi v obrtniških organizacijah, poleg tega pa kot igralec na celjskem odru in kot pevec. Drago Zabkar zapuščena ženo, tri sinove in dve hčerki. Pogreb bo danes ob 17.30 iz mrtvašnice na mestnem pokopališču. Tomu Grahu in Dragu Zabkarju bodi ohranjen časten spomin, svojem iskreno sožalje!

— V vrnjenosti je zabodel ženo petkrat z nožem. V Govcavi pri Smartnem ob Paki se je odigral v soboto zvečer krvav dogodek. Delavec Ivan Krevser se je vrnil zvečer vjnov domov in se začel pripravati s svojo 33letno ženo Francisko. V jezi je Krevser pograbil nož ter prizadeval svoji ženi pet vbodiljavej in sicer dva v levo roko ter po enega v glavo, desni kolek in v trebuh. Težko poškodovano ženo so prepeljali v nedeljo jutraj z vlakom v Celje, s postaje pa jo je odpeljal reševalni avtomobil v bolnico.

— Špaceristi : manufaktursti 6:5 (4:2). V nedeljo popoldne sta se pomerili na Glaziji nogometni enajstori celjskih špaceristov in manufakturstov. Med igralci je bilo samo nekaj pravih nogometašev. Moštvo špaceristov je bilo nekoliko boljše in je imelo zlasti boljšega vratarja. V prvem polkasu so imeli špaceristi, po odmoru pa manufaktursti nekaj več od igre. Tekma je bila svojevrsna in je nudila gledalcem mnogo zabave. Sodič je g. Filac, ki je kot manufaktursti močno simpatiziral z moštvo svoje stroke. Svojo nalogo je izvršil seveda na humorističen način in je po tem tudi uravnaval svoje odločitve.

Železnica

KOLENDAR

Danes: Ponedeljek, 31. julija katoličani: Ignacij

DANASJE PRIREDITVE
Kino Matica: Zaza
Kino Union: Legija časti
Kino Sloga: Vizija Orienta
Kino Šiška: Bell eskadron
Kino Moste: Pater Vojteh

DEZURNE LEKARNE
Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43, mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4, mr. Uštar, Selenburgova ulica 7.

Od spod sita

V letošnji tujski sezoni se veliko govori in piše o naših cestah in njih prometu. Nihče pa še ni govoril oziroma napisal besedice o potrebi občestnih znamenj. Kaže, da to ni potrebno, ker smo v tem pogledu na prvem mestu v Evropi. Hočem pa opozoriti na neko redkost, ki jo ima prijazen trg Rajhenburg.

Ob

Izpopolnitev telefonskega omrežja

Pozimi bodo najbrž že odpravljene nevšečnosti s telefonom v Ljubljani

Ljubljana, 31. julija. Nedavno smo poročali, kako se je razvijal telefon v Ljubljani in kako številne ovire so zavirale njegov razvoj. Omenili smo tudi, da so prispeli že lani in delno letos vsi telefonski kablji za izpopolnitev telefonskega omrežja v Ljubljani, a da morajo čakati na kredite za položitev teh kablov. Naglasili smo, kako silno potrebno bi bilo, da bi bilo telefonsko omrežje v Ljubljani čim prej izpopolnjeno, ker so doslej položeni kablji že vsi preobremenjeni in da je priključek na telefonsko omrežje sploh nemogoč, razen, če si telefonski naročnik sam kupi pri zasebnem podjetju dvopriključnik.

K sreči je bilo vprašanje izpopolnitve telefonskega kabljskega omrežja že tedaj, ko je šel tisti članek v tiskarno, pred rešitvijo. Krediti za položitev kablov so odobreni in mestna telefonska tehnična sekcija je že zaposlila na terenu večje število delavcev. Delajo že nekaj tednov.

Najprej so začeli delati na Vilharjevi cesti, kjer bo položen od Tyrševce do glavni vod za svetlokiški okraj in vzhodni del mesta. Od tega voda bodo položili številni stranski vodi. Na južni strani mesta pa bo segal glavni kabel po Gradišču do Mirja. Na Vilharjevi cesti so že zgradili kanal za kabel. Danes so začeli delati v Gradišču. Zaposlenih je okrog 70 delavcev. Kanal bo zgrajen v cesti ter ne bodo razbijali hodnika, ki je asfaltiran. Cesta je tlakovana s kamnitimi kockami in cestišče zaradi razkopavanja ne bo utrpelo velike škode.

Kablov ne morejo položiti prej, dokler niso zgrajeni zanje vsi kanali. To delo bo pa kmalu gotovo, kakor računajo, saj so zdaj odprti že vsi krediti ter bodo delo lahko tako pospešili, da bo Ljubljana imela že pozimi izpopolnjeno kabljsko telefonsko omrežje. Delo bo veljalo nad milijon din. V proračunu vsoti je vračunano tudi stavbno gradivo.

Posebnih tehničnih težav pri tem delu ni, težave se pojavljajo navadno le zaradi dolgih napeljav v cesti, zaradi vodovoda, plina ali električnih kablov. Telefonski kablji morajo biti položeni tako, da so varni pred prekopavanjem zaradi drugih napeljav, česar pa ni tako lahko doseči povsod, zlasti ne na ozkih cestah s tramvajsko progo. Vendar lahko upamo, da bo delo dovolj hitro napredovalo tudi na cestah v bližini mestnega središča.

Pričakovati smemo, da bodo pozimi že odpravljene nevšečnosti, ki so prejšnja leta zelo ovirale telefonski promet zaradi nepopolnega telefonskega omrežja in da bodo poslej dobili telefonske priključke tudi številni prosilci, ki že dolgo čakajo na telefon.

Potem pa bodo morali začeti misliti že zopet na povečanje telefonske centrale. Kakor smo omenili v zadnjem članku, bodo morali centralo povečati še vsaj za 2000 števk, da bodo odstranjene ovire normalnega razvoja telefona v Ljubljani. Ko bo izpopolnjeno telefonsko omrežje, se bo število telefonskih naročnikov naglo povečalo in kapaciteta centrale bo kmalu izrabljena.

Borba treh držav v Celovcu

V atletskem troboju med Nemčijo, Rumunijo in Jugoslavijo so zmagali Nemci

Borba. T 129Dwrv-O. V soboto in včeraj je bil v okviru sportskega tedna ob Vrbskem jezeru tudi atletski troboj med Nemčijo, Rumunijo in Jugoslavijo. Po skupnem dogovoru pa je troboj odpadel in so za točke šteli le dvoboja Nemčije z Jugoslavijo oziroma z Rumunijo, dočim dvoboja med nami in Rumunijo ni bilo. Jugoslovensko zastopstvo je po stari navadi nastopilo močno okrnjeno in so manjkali nekateri najboljši atleti. Kljub temu so se dobro držali, o čemer pričajo 4 novi državni rekordi, ki so jih dosegli Goršek (Primorje) na 1500 m, Markušić (Concordia) v metu kopja in jugoslovenski stafeti na 4x100 in 4x400 m. Nemški atleti, ki so bili povečini iz bivše Avstrije, so zmagali v obeh dvobojih sigurno, nasproti Jugoslaviji s 102,5 : 61,5, nasproti Rumuniji pa s 108 : 55 točkami. Če bi štel tudi dvoboj med Jugoslavijo in Rumunijo, bi Jugoslavija zmagala z 99 : 64.

Sportni prostor KAC ni bil primeren za tako veliko prireditev. Tekalci se niso mogli oddeljati prog. Rezultati so bili naslednji:

PRVI DAN

110 m z zaprekami: 1. Leitner (N) 15,3, 2. in 3. Ehrlich (J) in Langmayer (N) oba 15,7, 4. Negr (R) 16,7, 5. Jurković (J) 17,2, 6. Majesek (R) 17,5.

Skok ob palici: 1. Prokš (N) 370, 2. Edding (N) 360, 3. Lenert (J) 360, 4. Ivanuš (J) 340, 5. Majesek (R) 340, 6. Banfi (R) 320.

Met klavda: 1. Bayer (N) 54,53, 2. Mayer (N) 52,99, 3. inž. Stepišnik (J) 47,69, 4. Biro (R) 45,94, 5. Goić (J) 44,44, 6. Gura (R) 24,33.

100 m: 1. Miller (N) 10,8, 2. Struckl (N) 10,9, 3. Stefanović (J) 11,1, 4. Kling (J) 11,2, 5. Cristea (R) 11,2, 6. Ludu (R) 11,4.

Skok v daljino: 1. Lenert (J) 693, 2. Stalkitecu (R) 685, 3. Dvojak (N) 684, 4. Miller (N) 674, 5. Urbic (J) 653, 6. Yurt (R) 620.

400 m: 1. Rose (N) 49,5, 2. Krisper (N) 50,7, 3. Nemes (R) 52,2, 4. Despot (J) 52,3, 5. Pleteršek (J) 52,5, 6. Lazar (R) 52,6.

Met kroglice: 1. Kovačević (J) 14,36, 2. Coufal (N) 13,87, 3. Kuzel (N) 13,79, 4. Gura (R) 13,74, 5. Čurčić (J) 12,06, 6. Havalec (R) 11,75.

800 m: 1. Goršek (J) 1:55,5, 2. Ritter (N) 1:55,9, 3. Kis (R) 1:56,4, 4. Lorenz (N) 1:56,5, 5. Nabernik (J) 2:00,9, 6. Lapusan (R) 2:06.

DRUGI DAN

Troskok: 1. Kalistrat (R) 14,27, 2. Doujak (N) 14,18, 3. Jovičević (J) 14,09, 4. Stalkitecu (R) 13,91, 5. Mikšić (J) 13,55, 6. Zenz (R) 13,45.

Iz Škofje Loke

Svojemu prvemu sreskemu načelniku. Dolgotrajna borba, ki jo je vodilo škofovsko območje za svojo upravno samostojnost je vsem nam znana. V dobi sreske izpostave smo imeli vodje tega območja, z letom 1936 pa, ko je bilo ustanovljeno sresko načelstvo, smo dobili prvega sreskega načelnika v osebi g. Mateja Kakla, ki je nedavno praznoval 35-letnico svojega službovanja. Predsednik občin so poklonili g. načelniku spominsko diplomu, zlati, ker je g. Kakl naš prvi načelnik. Naš načelnik je koroški rojak, rojen v Zopražah v beljaškem srezu. Univerzo je dovršil na Dunaju, potem pa je služboval v Velikovicu, Celovcu, Guštanju, Črnomlju, Novem mestu, Ljubljani in Metliki, a pred tremi leti je prevzel vodstvo sresa. Nač. v škofoji Loki, ki ga upravlja z vso korektnostjo in vestnostjo še sedaj.

Obrotno društvo je imelo v terek zborovanje v Gasilskem domu. Trenja v OD so dolgotrajna in so porazdelili člani v skupine, ki se ne morejo prav uveljaviti in sporazumeti na stanovsko osnovo. Ta predvsem bi dajala jamstvo za prepotrebno obrtniško slogo, ki bi potem dovajala do uspehov in spoštovanja. Stori pa so bili v preteklosti veliki grenki, ker so nestanovski vplivi rušili skupnost in cepili moči. Toda, kdor drugim jama kopje... Občni zbor OD je vodil mizarjski mojster g. Jože Oblak, prisostvoval je zboru kot zastopnik oblasti g. dr. Slavko Zore, šlo pa je zgolj za izvolitev vodstva. Ko so ugotovili število zornih članov in izvedli korekturo,

je bil izvoljen za predsednika posestnik in kovaški mojster g. Tine Kalan, ki mu prav zelo želimo, da bi uspel z odborom v namERAH, ki naj prinesejo društvu mir, obrtnikom pa koristi.

Letošnja počitniška kolonija srednjošolskih dijakov iz južnih pokrajin naše države šteje 45 članov, ki so nastanjene v dekliški narodni šoli. Vodstvo je v rokah prof. teh. sr. šole g. Skokovića.

Kam je izginil denar? Kakor pravi občinski sluga občine Trata v Poljanski dolini Maks Pustavrh, je pozabil medtem, ko se je zadržal službeno v Gorenji Dobravi pri Angeli F.-jevi, na mizi svojega denarnice s 193,50 din gotovine. Pustavrh je denarnico že v sosedni vasi pogrešil in postal po njo k Angelu, ki pa ni hotela o denarnici ničesar slišati. Pozneje poizvedbe so dognale, da je Angela menjavala denar, ki je bil bržčas last Pustavrh. Tudi se je zapletla v nekatera protislovja. Angela je osumljena, da je 193,50 din utajila, zadeva je v preiskavi.

Star grešnik Jaka. Jakob je 40 let star, po poklicu delavec, stanuje pa v Rudnem v Selški dolini. Sem in tje rad kaj vzame, to se pravi ukrade, a ne toliko iz zlobe in pokvarjenosti, kakor zato, da ima za kak frakelj. Jaka ima zdaj v preiskavi zaradi dveh grehov. Posestnik Fr. Fajfarju je zmanjkala pred dvema žimnata podloga pri komatu. Jaka je vzel komat enostavno izpred hleva. Žimo iz blazine je stresel in jo spravil v gozdu, deloma pa jo je vrnil Fajfarju — češ, da poravnava škodo, a blago je vrge v potok. Orožnikom je zadovoljno hitel kazat, kako je kradel. V slabem spominu ima rogovilastega Jaka

tudi posestnikov sin Gartner Franc, ki mu je na lepem izgnila denarnico s 70 din. Jaka pravi, da je vrge denarnico v potok, denar pa, da je zapravil. Sicer pa so Jaki v dobro dognali, da je 60 din že vrnil. Denarnico je ukradel Jaka iz nezaklenjene Gartnerjeve sobe. Jaki posebnih vrtil ne pripisujejo, nekaj njegovih napak pa so krivi tudi ljudje sami, ker ga trpe in mu dajejo potuho. Za obe tatvine bo moral dati nepoštini Jaka odgovor na škofovsko sodišču.

Zatemišev Škofje Loke. Pretekli petek je doživel Škofja Loka svojo drugo vajo za zatemišev. Mesto ter občina Stara Loka in občina Zmirec so bile v popolni temi vse od 22. ure do 23. ure in s priznanjem lahko zapisemo, da so meščani klic odbora za zaščito pravilno razumeli. V napovednem času je utonilo mesto v temi, povsod so pogasili luči ali jih zagrnili z zastori. Na »svetlo« ni prodril noben žarek in je tako dosegla vaja popoln uspeh. Kakor pri prvi vaji, se tudi pri tej priložnosti ni manjkalo ljudi, ki so hoteli na ulice, da se z lastnimi očmi »nagledajo« teme, ki je zajela mesto sredi gluhé noči. Videti je, da ljudje postopno dobivajo smisel za pasivno obrambo, ki bi bila nujno potrebna v primeru vojne.

Za odpravo berčenja. Na pobudo sreskega san. referenta je nedavno v prostorih tuk. sreskega načelstva bil širši sestanek zainteresiranih činiteljev in zastopnikov vseh krajevnih oblastev, na katerem so razpravljali, kako odpraviti berčenje. Škofjeloška občina ima za svoje rečve preskrbljeno v mestni občini na Spodnjem trgu. Zlasti ob petkih pa se pojavljajo na ulicah berči, ki nimajo z mestom prav nič skupnega. Dogodi se, da pride ob petkih tudi nad 50 prosjakov v isti lokal. Na posvetu so bili mnjenja, da bi kazalo ugotoviti, koliko prispevkov bi se dalo zbrati za siromake med meščani, ki darujejo sedaj prosilcem neposredno, obenem pa je bila sročena misel ustanovitve socialnega sveta, ki bo to vprašanje v podrobnostih proučil. Eno drži: Škofja Loka bo nastopila z vso možno strogoštvom proti vsem mogočim prosjakom, ki prihajajo k nam od vseh vetrov. Za domače bo poskrbljeno, ostale bo mesto odločno odklanjalo. Sestanek je pokazal splošno voljo in pripravljenost navzočih, da se berčenje po mestu odpravi!

Sadna sušilnica v Zagorju

Zagorje ob Savi, 30. julija. Sadjarska in vrtnarska podružnica v Zagorju ob Savi gradi na Lokah na vrtu g. Ašiča sadno sušilnico. To bo prva sušilnica v našem kraju in zgrajena bo po najnovejšem sistemu. Sadjarska podružnica je bila ustanovljena pred leti. Pobudo za ustanovitev je dal tukajšnji učitelj g. Lojze Kolenc, ki je bil tudi prvi predsednik podružnice, sedaj pa zavzema mesto podpredsednika. Sedanjemu odboru predseduje mlad posestnik Ivan Hribar iz Zavin, tajnikse posle pa opravlja prav agilno g. Tone Ašič. Odbor je uvidel nujnost postavitve lastne sadne sušilnice, zato je moral v prvi vrsti zbrati sredstva za to prekoristno napravo. Tako je prispevala za sušilnico banska uprava 2000 din, večji znesek zagorska občina, deloma je imela prihrankov podružnica sama, nekaj je pa moral odbor najeti posojila. Prostor je dal g. Alojzij Ašič brezplačno, za kar mu gre še posebno priznanje.

Sadna sušilnica bo posebno letos lahko služila svojemu namenu, ko sadna letina dobro kaže. Sedaj ne bo več treba sadja tiskati v sadjeve, ali ga kuhati v žganje, posušeno sadje bo prinašalo vsakomur več dohodka in koristi. Več mernikov sadja se bo lahko istočasno sušilo in približno v 18. urah bo sadje suho. Sušilnica ni pomembna samo za sadjarje in kmetovalce, ampak za vsakogar. Letos, ko bo sadja dovolj, si ga bo lahko vsakdo nakupil in našušil tudi za poznejša leta, ko sadna letina ne bo tako obilna kot je letos. Vse priznanje gre odboru sadjarske in vrtnarske podružnice, ki je napravil sadno sušilnico. Vsekakor pa bo za našo dolino ena sušilnica premalo. Če se bo loška dobro obnesla, bodo najmanj potrebne še dve in sicer ena v Izlah in ena v kotrediški dolini.

Zahteve prijateljev psov

Ljubljana 31. julija. Prijatelji psov imajo prav za prav s svojo željo stališča prav če se zavzemajo, da b. njihovi ljubljenci smeli po mili volji skakati in dirjati po javnih sprehajališčih, parkih in nasadih. Ze sama pasja taksa upravičuje psom življenje. Toda tudi še mnogo večji davkoplačevalci imajo svoje želje in pravice, omejene z neizbrisanimi zakoni, uredbami in naredbami. Predpisi in pravilniki, da so psi in njih pravice prav daleč daleč tam zaidi. Skratka, za pse tudi veljajo razni policijski in občinski predpisi. Prav tako kakor je najtežjim davkoplačevalcem prepovedana hoja po gredah in tratah mestnih vrtov velja ta prepoved tudi za pse. Razen paznikov in uslužbencev, ki jih v mestne nasade in sprehajališča kliče dolžnost, je v Ljubljani vsakomur prepovedana hoja izven psov po tej javni posesti. Ali nai imajo torej psi v Ljubljani večje pravice nego ljudje? Srčna kultura in ljubezen do prirode je ljubljanskemu mestu narekovala zaščito Tirolja in vseh gozdov tja do Večne poti in tudi na Gradu. Zato se je mestna občina odrekla dohodkom, ki so prihajali redno iz najemnin za lovišča na teh mestnih posestvih Ljubljana se je s tem odklovala pred vsemi jugoslovanskimi in tudi tujimi mesti. Ker je s tem prva ustanovila narodni park v mejach mestne občine. In vse mesto je ta sklep odobrilo. Vsi prijatelji prirode pa so ustanovitev ljubljanskega narodnega parka pozdravili brez pridržkov.

Ce torej smemo tudi prijatelje psov privesti k prijateljem prirode, ne smemo biti nezadovoljni s prepovedjo neoviranega gibanja psov po zaščitenem ozemlju Narodni park pomeni popolno svobodo živalstva v njem. Brez strahu pred preganjalci naj živalstvo živi in se množi! Ker mestna občina ni več oddala lovišča, je rešila živalstvo lovcev in — ne zamerite — tudi psov in mačk. Ali se nezadovoljevi ne spominjajo, kako je bilo s psi v Tirolju in v šenskih gozdovih pred zaščito? Se celo dragoceni pes tedanje župana je brez satisfakcije postal žrtve najemnika lova.

Odkar je pa uvedena zaščita, da nasade, parke in sprehajališča varujejo samo pazniki, se nismo zvedeli za noben tak krut primer. Pač so pa lastniki psov in kužkov ter ščenec od dne do dne bolj rahločutni. Živčni in razdražljivi, da so za zaščito svojih psov začeli preganjati varuhe nasadov. Celo prav velike in po njihovih funkcijah tudi za zaslužne prijatelje živalstva znane osebe so se že tako daleč spozabile, da so v svoji preveliki ljubezni do psov pozabile na obzirnost do službenih organov. Ne razumljivo je, kako morejo celo vodilne osebe med prijatelji živalstva za svoje pse zahtevati neovirano svobodo v narodnem parku. Ljubljana je vendar za zaščito svojih gozdov in z ustanovitvijo narodnega parka sama ustanovila najidealnejši zoološki vrt, kamor pač ne spadajo psi, še manj pa grananje in pritožbe proti mestnim uslužbencem, ki svojo službo opravljajo popolnoma po načelih pravih prijateljev prirode. Na žalost smo že nekajkrat imeli priliko, da smo morali javnost opozoriti na take, za Ljubljano neverjetne primere, zato pa spet prosimo vso našo javnost, naj pomaga paziti na red po naših sprehajališčih, ki so namenjena vsem in gotovo tudi najljubša posest vseh ljubljancov.

Nesreče

Ljubljana, 31. julija. Kleparski pomočnik Franc Igličar iz Stepanje vasi in njegov brat Jože, sta se včeraj popoldne odpravila z motornim kolesom od doma proti Litiji. Nekje pri Dolškem pa sta nenadoma padla in obležala na tleh s hudimi poškodbami. Na pomoč so jima prihiteli ljudje iz bližnjih hiš, ki so jima nudili prvo pomoč in ju spravili s ceste. Kasneje so telefonično obvestili ljubljanske reševalce, ki so ponesrečenca spravili v bolnico. France Igličar ima hude poškodbe na glavi in po životu, Jože pa poškodovane noge in roke.

V Martinjaku na Notranjskem je v soboto ponoči nenadoma nastal ogenj na Premrovovi žagi. Ker je bil ogenj pravčasno opažen, so takoj prihiteli vsi tam zaposleni delavci, pa tudi sosedje, ki so pričeli gasiti in donati vodo iz potoka. Pri gašenju se je pa težje ponesrečil 29letni delavec France Rovani, na katerega je padel goreč tram. Rovani se je tako hudo opeknil na glavi in po rokah, da so ga morali nemudoma prepeljati v bolnico.

Posestnikov ženo Francisko Vehovec z Dobrave pri Črnučah, je včeraj popoldne na Tyrševi cesti blizu Stožic podrl neki kolesar, ko je ravno nameravala prekorati cesto. Kolesar se ji je zapletel v krilo, nato pa jo potegnil s seboj na tla. Padel je tudi kolesar, ki pa se ni pobil, dočim si je Vehovec zlomila desno ključnico. Pred pivovarno »Union« na Celovski cesti je padel z motornega kolesa 46letni čevljarjski pomočnik France Alijaš iz Zagorja na Gorenjskem. Vani je zadel neki kolesar, ki je odletel v stran ter se pobral brez poškodb, dočim si je Alijaš pretresel možgane.

V soboto zvečer se je pripetila svojevrsna nesreča na križišču Masarykove in Tyrševce ceste, kjer se je sprožil motor avtomobila nekega avtotakšija v trenutku, ko je šofer v bližnji trafiki kupoval cigarete. Na avto je takrat stopila neka ženska, ki pa je še pravčasno odkločila, a avto sam je brez vodnika zdrčel okrog vogala in se zaletel najprej v uslužbenca mestnega cestnega nadzorstva Martina Ziberta, ki je baš tedaj prišel po Tyrševi cesti. Podrl ga je in ga odбил, nato pa je sunil stran še 64letno preučiškarico Ivano Pucelj iz Gorice vasi pri Ribnici. Po obo poškodovanca, o katerih so menili, da imata hujše poškodbe, so prišli reševalci, ki so ju odpeljali v bolnico. Puceljeva, ki je imela poškodbe na rokah in po životu, je bila danes že odpuščena iz bolnice, dočim je Zibertovo stanje zadovoljivo.

Davi so prepeljali na kirurški oddelk 2letnega posestnikovega sinčka iz Moravč Franca Klobčiča, ki je zlijl nase lonec vrelega mleka in se hudo oparil po životu in po nogah.

Iz Celja

Celjski pekovski pomočniki so v petek zvečer prekinili stavko in se vrnili na delo. Izmenjalo pa je, da nekateri pekovski mojstri niso hoteli sprejeti stavkujocih pomočnikov v službo, čeprav je povsod običaj, da po zaključku stavke mojstri ne odklanjajo sprejema stavkujocih v službo. Predsednik Zdrženja pekovskih mojstrov g. Miklar je v razgovoru z županom v petek dopoldne pristal na podaljšanje dosežanje kolektivne pogodbe, ki so jo bili pekovski mojstri odpovalali. Ko so pa v petek popoldne predložili g. Miklarju zademno izjavo v podpis, je izjavo sicer podpisal proti pričakovanju pa je prečrtal pasus, da smejo pekovski mojstri odslej odgovoriti svojim pomočnikom, ki so pri njih na hrani za hrano samo 70 din na teden in ne več 100 din. Odteljal v znesku 100 din je v ostalem tudi protizakonit. Delstvo da g. Miklar domjenjeno dolebo črtal, je povzročilo med pomočniki veliko in upravičeno razburjenje. Danes bodo skušali zadevo urediti. Če bi to ne uspelo ni izključeno, da bodo pekovski pomočnik izpet stopili v stavko, ki bi jo spremljalo občinstvo še z večjimi simpatijami nego doslej. Upamo pa, da bo uvidnost vendarle zmagala in da bo prišlo do končnega sporazuma v korist pekovskih pomočnikov, pa tudi mojstrov.

C Umrlj 90: v celjski bolnici v četrtek 12letni Mirko Jager, sin upokojenega orožniškega narednika iz št. Jurija ob južni železnici in v soboto 10letni Tomislav Stopar, s n železnikega zvančnika v p. iz Šmarja pri Rimskih toplicah, na Zg. Hudiinji 103 pri Celju pa v petek 52letni rudar Janez Umek.

C Celjsko razstavo, ki jo prireja za druga »Celjska razstava«, so otvorili v soboto dopoldne v mestni narodni šoli. Po pozdravnem govoru predsednika zadruge g. Janka Brišča je otvoril razstavo celjski župan kot pokrovitelj prireditve. Obseg razstave je razmeroma skromen. Po večini razstavljata trgovina in industrija, obrtnikov je zastopanih zelo malo. Specialni razstavi sta filatelistična razstava celjskega filatelističnega društva »Celje« in razstava društva Rejce malih živih v Celju. Celotna prireditev je znatno manjša nego je bila razstava leta 1937. Izgleda, da se je obrtnišvo odločilo, da na letošnji razstavi ne bo sodelovalo, marveč da bo razstavilo na veliki obrtni razstavi, ki bo prihodnje leto v Celju.

—c Smrt dveh narodnih mož. V soboto zjutraj je umrl na Dečkovci cesti 10 v Celju v 91. letu starosti učitelj v p. in posestnik g. Tomo Grah. Pokojni je bil markanten predstavnik stare narodne učiteljske garde ter odlično napreden in značajan mož. Zdrav in veder humor ga tudi v visoki starosti ni zapustil. Pokojni zapuščal sina Draga, ki je davčni kontrolor v Celju, in hčerko Silvo, ki živi kot upokojena uradnica prav tako v Celju. Pogreb g. Graha bo danes ob 16. iz hiše žalosti na okoliško pokopališče. V soboto je tudi umrl v Celju v starosti 56 let železniški uradnik v p. in bivši celjski podžupan g. Drago Zabkar. Pokojni je bil zaslužen političen delavec. Požrtvovalno in z uspehom se je kot funkcionar krajevne organizacije JNS v Celju udeleževal v stranknem življenju v Celju in celjskem srezu. Uspešno je sodeloval tudi v obrtniških organizacijah, poleg tega pa kot igralec na celjskem odru in kot pevec. Drago Zabkar zapuščal ženo, tri sinove in dve hčerki. Pogreb bo danes ob 17.30 iz mrtnišnice na mestnem pokopališču. Tomu Grahu in Dragu Zabkarju bodi ohranjen časten spomin, svojem iskreno sožalje!

—c V vinjenosti je zabodel ženo petkrat z nožem. V Govech pri Šmartnem ob Paki se je odigral v soboto zvečer krvav dogodek. Delavec Ivan Krevser se je vrnil zvečer vinjen domov in se začel pripraviti s svojo 33letno ženo Francisko. V jezi je Krevser pograbil nož ter prizadejal svoji ženi pet vbodiljavev in sicer dva v levo roko ter po enega v glavo, desni kolek in v trebuh. Težko poškodovano ženo so prepeljali v nedeljo zjutraj z vlakom v Celje, s postaje pa jo je odpeljal reševalni avtomobil v bolnico.

c Špeceristi : manufaktursti 6:5 (4:2). V nedeljo popoldne sta se pomerili na Glaziji nogometni enajstorič celjskih špeceristov in manufakturstov. Med igralci je bilo samo nekaj pravih nogometašev. Moštvo špeceristov je bilo nekoliko boljše in je imelo zlasti boljše vratarja. V prvem polčasu so imeli špeceristi, po odmoru pa manufaktursti nekaj več od igre. Tekma je bila sivozvrstna in je nudila gledalcem mnogo zabave. Sotli je g. Fliač, ki je kot manufaktursti močno simpatiziral z moštvom svoje stroke. Svojo nalogo je izvršil seveda na humorističen način in je po tem tudi uravnaval svoje odločitve.

Beleznica

KOLEDAR

Danes: Ponedeljek, 31. julija katoličani: Ignacij

DANASŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Zaza
Kino Union: Veljia časti
Kino Sloga: Vizija Orienta
Kino Šiška: Beli eskadron
Kino Moste: Peter Vojtek

DEZURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43. mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4, mr. Ustar, Selenburgova ulica 7.

Opod sita

V letošnji tujski sezoni se veliko govori in piše o naših cestah in njih prometu. Nihče pa še ni govoril oziroma napisal besedice o potrebi obcestnih znamenj. Kaže, da to ni potrebno, ker smo v tem pogledu na prvem mestu v Evropi. Hočem pa opozoriti na neko redkost, ki jo ima prijazen trg Rajhenburg.

Ob koncu trga se odcepi od glavne trške ulice, ki vodi naprej na Senovo, cesta na Kozje, Podčetrtek, Mislunje, Rogaško Slatino oziroma na Celje. Toda pred tem križiščem ni nobenega opozorila. Na križišču samem pa stoji na električnem stebri v višini 16 metrov dva napisa, prvi za Kozje obrnjen proti cesti, drugi za Senovo pa skoraj v nasprotno smer, da kaže rudniškemu vlakovodju, če pelje in rine svoj mlin v pravo smer. Gotovo je, da 90% avtomobilistov ne opazi teh napisov, ker sta pritrjena na tako neobičajnem mestu in tako nenavadno visoko. Tako je vsak tujec primoran, da svoje vozilo ustavi in stopi v najbližjo hišo ter prijazno povpraša: »Gospodična, kam drži ta pot?« Seveda se dogodi pa le redko, da bi moral vsedočiti v hišo, ker naleti že pred hišo na prijazno pojasnjevalko. In ko prejme odgovor, da je to vendar napisano na električnem stebri, ga osramote kot analfabeta ali kot tepca, ki ne zna čitati latinice.

Zato bi bilo umestno in nujno potrebno, da se ta dva napisa postavita na primerno in vidno mesto, da bosta služila tujcem, ker sicer bo preveč naraslo število analfabetov in tepcev, pa tudi prijazni pogledi bodo zahtevali nevarne grešne posledice.

Iz Maribora

— Mariborski glavni trg. Borza dela v Mariboru potrebuje 2 železo strugarja, 1 kovino tiskarja in 1 žagarja.

— Iz Gornje Radgone je premeščena v Maribor Berta Topičeva. Iz Maribora je premeščena v Podčetrtek manipulantka Anica Blasin.

— Trstini, ki so se jim zmešali pojmi. Današnji »Slovenski dom« se je v upoštevanja vrednem mirojubnem duhu zaletel v »Slovenski Narod«, češ, da ni storil svoje dolžnost, ko ni poročal o KKK v Ljubljani. O prijatelju, ki te pozna samo takrat, kadar te rabi, po pravici sodi, da je slab prijatelj. »Slovenski dom« pozna naš list samo takrat, kadar bi rad, da bi se vpregel v njegov voz, drugače mu je pa trn v peti. »Slovenski dom« bi moral biti celo vesel, da naš list ni poročal o KKK, saj po mnenju gospodov iz Kopitarjeve ulice na božjem svetu bolj framazonskega in breverskega lista sploh ni, kakor je »Slovenski Narod«. Kako morejo potem ti gospodje sploh reflektirati na poročila v takem listu? Stvar takta je, kako tretinš človeka z drugačnimi svetovnimi nazori. Mi bi želeli od nasprotni strani vsaj neznamen del tistega takta, ki ji ga ob vsaki takd priliki izkazujemo mi. Bodimo strpni in miroljubni, če smo že napisali strpno in miroljubnost na svoj prapor! Celo vrsto važnih mednarodnih in zlasti za slovenski svet pomembnih prireditev v Ljubljani bi lahko našli, o katerih »Slovenec« (»Slovenskega doma« takrat še ni bilo na svetu) ni pisal niti besedice. Mi se nismo nikoli zgražali nad tem, ker smo, kot rečeno, taktni in priznamo nasprotniku pravico, da ima svoje nazore in svoje poglede na življenje.

DNEVNE VESTI

Vse naše izvenljudbanske naročnike smo obvestili, da kdaj imajo plačano naročnino in koliko nam morajo nazaj, da jim ne bo treba lista ustaviti. Prepričani smo, da bodo vsi izpolnili svoje obveznosti.

Posebni vlak iz Ljubljane za mariborski festival. Razen tega, da je dovoljevala četrtinska voznina za obisk mariborskega festivala na vseh državnih železnikih, bo vozil tudi iz Ljubljane v Maribor poseben vlak. Vozni red posebnega vlaka bo objavljen ob pravem času. Voznina za vstopniki vred na razstavo Mariborskega festivala in na festival in s strokovno opremljenim sporedom festivala bo veljala samo 46 din iz Ljubljane. Udeleženci iz drugih manjših krajev se bodo seveda tudi lahko poslužili ugodnosti četrtinske voznine, a morali si bodo preskrbeti ob »Putnikih« legitimacij, ki jo izdajo prireditelji, da se bodo lahko izkazali v Mariboru. Manjšje postaje teh legitimacij ne bodo imele, zato naj udeleženci zahtevajo legitimacije pisмено od »Putnika« dovolj zgodaj, da jih bodo prejeli do sobote.

Onim, ki hočejo na sezonsko delo v Francijo. Sporočamo poljedelskim delavcem, ki žele iti na poljedelsko delo v Francijo, za eno leto ali več, da lahko odselej naprej dobijo vse potrebne podatke pri Francoski Federaciji poljoprivrednih posloдавца F.E.M.A., Fédération Des Employeurs De Main D' Oeuvre Agricole De France, ki bo od 1. avgusta dalje imela svojo pisarno v Ljubljani, Kolodvorska ul. 41. Za sedaj francoski delodajalci potrebujejo samo delavce (kravarice in služkinje), ki bi znale molziti in opravičati domača dela na kmetiji.

Zavarovanje delavcev in nameščencev v maju. V maju je bilo pri vseh okrožnih uradih zavarovanih 746.341 delavcev in nameščencev (544.362 moških in 201.979 žensk). V primeri z aprilom je naraslo število zavarovancev za 33.289, v primeru z majem lanskega leta pa za 4197. Največji absolutni porast v primeru z lanskim letom izkazuje javna dela, in sicer za 3240, dalje gradnja železnice, cest in vodnih naprav za 3174 in tekstilna industrija za 2815. Industrija tobaka pa izkazuje nazadovanje za 8789. Največji absolutni porast v primeru z lanskim letom izkazuje OUZD v Beogradu, in sicer za 6759, dalje OUZD v Nišu za 4560 in OUZD v Ljubljani za 3344. Povprečna dnevna zavarovana meza je znašala v maju 24.07 din in se je zvišala v primeru z lanskim letom za 0.81 din, v primeru z aprilom tekočega leta pa za 0.21 din. Celokupna dnevna zavarovana meza je znašala 449.19 milijonov proti 426.86 milijonov v aprilu odnosno 431.64 milijonov v maju lanskega leta. V primeru z lanskim letom se je zvišala celokupna dnevna zavarovana meza za 4.07%.

Svetovni kongres esperantistov. V Bernu se je pričel v soboto 31. svetovni kongres esperantistov. Kongres bo trajal do 5. avgusta. Na njem so zbrani delegati Anglije, Francije, Norveške, Švedske, Holandske, Belgije, Jugoslavije, Bolgarije, Danske, Estonije, Poljske, Švice, Italije, Španije, Madžarske, Amerike, Irske, Finske, Brazilije, Japonske, Maroka, Avstralije in Palestine.

Vremenski povelj o vremenu v avgustu. Vremenski povelj pravijo, da bo v začetku avgusta vroče in vetrovno vreme z lokalni mi nevihtami. Že okrog 3. avgusta nam napovedujejo nalive in ohlajenja. Poznejše pritisne zopet vročina. Znanoto polasbanje vremena nam napovedujejo sredi avgusta, ko bodo divjale hude nevihte. Potem bo zopet toplo z lokalnimi nevihtami. Hujši dež se obeta okrog 20., potem bo pa zopet lepo vreme. Zadnji teden bo haje hladnejši, zlasti noči bodo hladne.

Kmetica postala postarica. V Banja-luki je napravila v soboto izpit za poštno, brzojavno in telefonsko službo 40letna kmetica Natalija Kajganič. V vasi Starnari, od koder je doma, je bila nedavno otvorena pogodbenata pošta in za to mesto se je potegovala tudi Kajganičeva, da si sama samostojno razreže ljudske šole. Ministrstvo je njeno prošnjo ugodilo pod pogojem, da napravi strokovni izpit. Kmetica se je v pitem mesecu pripravila za izpit in ga tudi položila.

Staro ime zagrebskega Avtokluba. Upravni odbor zagrebskega Avtokluba je imel sejo, na kateri je bilo soglasno sklenjeno, da se izpremeni ime organizacije, tako da se bo zopet imenovala Prvi hrvaški avtomobilski klub. O tem sklenilo je bilo obveščeno predsedništvo Zveze avto-klubov kraljevine Jugoslavije.

Diplomirani tehničarji. UDTKJ sekcija Ljubljana sporoča, da ima na razpolago več prostih mest za tehnične, gradbene, strojne in elektrotehnične stroke. Sekcija vabi nezaposlene, oziroma one tehničke, ki žele mejnati itssvojbolouž IAT A T TTXX žele menjati svojo službo, da se zglaše v pisarni sekcije v Ljubljani, Tavčarjeva ul. 6, dnevno med 18.—20. uro, kjer dobe vse potrebne informacije. Odbor.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večina jasno in vroče. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Splitu 31, v Zagrebu, Beogradu in Kumboru 29, v Ljubljani 28,5, v Mariboru 28,2, v Sarajevu in Dubrovniku 28, na Rabu 26 in na Visu 25 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 764,7, temperatura je znašala 15,2.

AvtoBUS je zgorel. V Crkveni se je vnel večeraj avtoBUS, ki je bil pripeljal iz Zagreba pevec, da so prireditelji koncert. Vnela se je posoda z bencinom in kmalu je bil ves avtoBUS v plamenih. Škoda znašala blizu 70.000 din.

Ubij. V neki krčmi v zagrebskem predmestju je prišlo v soboto zvečer do krvavega pretepa, med katerim je bil smrtno ranjen nezaposleni delavec Blaž Pavlek. Prišel je slučajno v krčmo, ko je neki razgrajal mahal okrog sebe z nožem. Tebi nisi meni nič mi je zadal več smrtnih ran. Nesrečnega delavca so pre-peljali v bolnico, kjer je kmalu izdihnil.

Samomor zaljubljenega mladeniča. V Koturu je Slavko Gjuranović v soboto po kavarnah popaval. Potem je pa odšel v park, si privzel velik panj in skočil z njim v morje. Njegovo truplo so potegnili iz vode s plovilom, v katerem pravi Gjuranović, da je šel v smrt zaradi nesrečne ljubezni.

Če se otroci navdušujejo za cirkuše, v Rumi se je pripetila v četrtek težka nesreča. 14letni Gtjura Gjurković je bil stalen posetnik potujočega cirkuša. Na vsako predstavo je prišel in vse, kar je videl v cirkušu, je skušal doma posnemati. Zlasti so mu ugajale skrobačje na žici. Doma je napel žico med gredbo šupe in bit-jim drevesom. Vsak dan se je učil ho-

di po žici. V četrtek, ko ni bilo nikogar v bližini, se je hotel po posebno producirani. Naenkrat je pa obvisel na žici, ki se mu je zarezala pod vrat. Tako so ga našli mrtvega.

Proti sončarici uporabljajte Tachan-ba. Kr. dvorni dobavitelj Drogerije Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

Iz Ljubljane

Ij Vsa čast in priznanje ljubljanski mestni občini, ker je te dni dokazala, da se da tudi v Ljubljani uspešno zatirati prah. Te dni so mestni škropilni vozovi tako pridno zalivali mestne ulice od enega konca Ljubljane do drugega, da je bil v mestu kljub pripekačemu soncu prijeten hlad, o prahu pa ni bilo niti sledu. Pokazalo se je, da se da tudi s sedanjim šte-vilom škropilnih vozov in s sedanjim oseh-jevnim cestnega nadzorstva zadovoljiti itak nerazvražene ljubljance. Upamo, da bo tako tudi v bodoče in da nam ne bo treba zaradi morebitne večje uporabe vode v teh dneh sedaj zopet požirati prahu.

Ij »Častna legija«. Ta prekrasni fran-coski film je bil lani odlikovan na medna-rodni filmski razstavi na Lidu pri Benet-kah s prvo nagrado. In to po vsej pravici! Tako vsebinsko, kakor tudi igralsko, foto-tehnično in v pogledu režije je film nekaj posebnega. Mlad oficir kamilarke čete v Saharskem polju je obtožen težkega de-likta samoposkodb in brani pred vojnim sodiščem svojo nedolžnost. Najvišja odli-kovanja na prsih mladega častnika doka-zujejo njegov izredno hrabrost v svetov-ni vojni toda tu pred vojnim sodiščem na eno najdelikatnejših vprašanj, — ki bi po-jasnilo ves dogodek, na to vprašanje molči trdovratno! In zakaj? V igri je dobro ime žene njegovega tovariša! To dobro ime ho-če očuvati tudi če treba s svojo lastno ob-sodbo in propastjo. Odlični so igralci filma Charles Vanel, Abel Jacquin, Marie Bell. Film se predvaja te dni v kinu Unionu ter zasluži vso pozornost ljubljane. »Častna legija« je eden tistih filmov, ki so ponesli sloves francoskega filma v širni svet; pri-pomniti moramo, da so ta film dolgo časa igrali v Berlinu in izvirni, to je francoski izdaji in da je imel film v Berlinu ogromen uspeh! Ni čuda — če primerjamo ta film z običajno plehkostjo nemškega filma!

KINO SLOGA — TEL. 27-30
Danes poslednjič

Vizija orijenta

Predstave ob 19. in 21. uri

Ij Nov način zatiranja prahu je pre-izkusila mestna občina v soboto in nede-ljo. Netlakovani del Tyrseve ceste od že-lezniškega prelaza dalje do Stadionu so namreč v soboto najprej dobro pomedli, potem pa izdatno polili z vodo, na mokra-tla pa posuli blizu tri vagone soli ki se je dobro sprijela, tako da kljub velikemu pro-metu pešev in vozil na tem delu ceste ni bilo niti najmanjšega prahu. Tak način zatiranja prahu je verjetno precej drag in ni, da bi kdo zahteval, naj tudi druge prašne ulice in ceste posujejo s soljo, ven-dar pa je to dokaz, da lahko mestna ob-čina, če hoče, stori marsikaj, da reši ljub-ljansko prebivalstvo nadležnega prahu.

Ij Početniške kolonije šolske poliklini-ke. Tudi letos pošilja šolska poliklinika v Ljubljani v početniške kolonije na Rakit-no, kjer ima lepo početniški dom, številine, okrepčila potrebne učence ljubljanskih šol. Danes je odpotovalo na Rakitno 70 dečkov in deklic. Na početnicah bodo ves avgust. Hkrati se pa vrača z Rakitne 85 otrok, ki so se utrdili na solnčni Rakitniški planoti pod skritnim zdravstvenim nadzorstvom. Letovali so ves mesec. Toda še pred to kolonijo je letovalo na Rakitni od 3. ju-nija do začetka julija 60 otrok.

Ij V Ljubljani so umrli od 22. do 29. julija: Vrhunc Franc, 52 let, poslovodja, Celovška c. 207; Lešnjak Antonija s. Dra-gomila, 35 let, usmiljenka, Slomškova ul. 20, Bensa Marija, Valerija, roj. Gomišček, 48 let, žena učitelja, Vodmatska ul. 29; Kraigher Josipina, roj. Lavrenčič, 84 let, zasebnica, Rožna dolina, Cesta II.5a; Pri-stavec Anton, 27 let, šofer, Strazišče 29 pri Kranju; Kodrič Kristina, 26 let, dipl. za-ščitna sestra, Vodnikova c. 35; Martelanc Dragotin, 51 let, zasebni uradnik, Tavčar-jeva ul. 12; dr. Sturm Karol, 74 let, od-vetnik, Celovška c. 28; Takkar Ivan, 82 let, delavec, Vidovdanska cesta 9.

Iz Kranja

Učni tečaj za popravne izpite. S 1. avgustom se otvorijo v Kranju novi učni tečaj za one dijakke srednjih šol, ki imajo popravne izpite. Pouk se bo vršil v me-ščanski šoli, Tavčarjeva ulica 2; vpisova-nje bo istotam v torek 1. avgusta od 10. do 12. in od 14. do 16. ure popoldne.

Moško kolo je nekdo pustil v veči poselnika Jermana Alojzja na Primsko-vem. Kolo ima evidenčno tablico s številko 2-74585-12. Lastnik naj se javi na policiji.

Komaj dva dni smo brez dežja, pa nas zopet nadleguje prah, da je groza. Res, da se ne nevesčnosti ne dajo spraviti s sveta, toda vseno bi bilo potrebno, da škro-pilni avto pogosteje obišče okolico savske-ga mostu in pa Primskovo in nam tako da korajžo, da si bomo vsaj v nedeljo upali na cesto.

Drzen vlom v gostilniške prostore g. Benedka Franceta v Strazišču je bil iz-vršen pred dnevi. Vlomilec je odnesel več-jo količino masti in mesa, par čevljev, dam-ski dežnik in svileno srajco, tako da je po-vzročil nad 1000 dinarjev škode. Vlom je bil prijavljen policiji, ki je osumila nekoga O. P. iz Strazišča, katerega je tudi pripra-ker upa, da bo dobila v kratkem dokase o vlomu.

Kar so tiče ureditve prometne v Kra-nju moramo biti novi podzavljani pobudi-tes hvaležni za storjeno delo. Redko opa-ziš še voznika brez luči, voznjo po na-pačni strani ali pe sploh kršenje cestno-prometnih predpisov. Je pa nekaj stvari, ki bi se morale vsakekor odpraviti. Med temi omenjamo zaskrat silno hrumeenje in brezobzirno dirkanje nekaterih motoristov skozi mesto in pa tisto nagromadenje naj-različnejših kant, sodov in pomočne benzi-nske črpalke poleg vabotirane črpalke ob hiši g. Gorjanca. Kolikor smo informirani, sme tod stati le vabotirana črpalka; če pa je res ves ta klump okoli nje potreben, potem naj pa lastnik plača občni dnevno odgovarjajočo vso to na račun stojnine, ka-kor morajo to storiti vse kramarice ali pa kmetice, ki prinašajo na trg poljske pridele-ke, ker pride občina tako prav lahko do novega vira dohodkov, ki so ji tako po-trebn.

Danes si oglejte ob 16., 19. in 21. uri prekrasni film
Izvrstna vsebina, dobri igralci, kakor:
Charles Vanel in Marie Bell Vas bodo navdušili!

ČASTNA LEGIJA

(LEGION D'HONNEUR)

Ta film je bil nagrajen na lanski bienali v Benetkah!
KINO UNION
TEL. 22-21

Iz Novega mesta

Dve nesrečni v Krki. Skozi mirno nočno zatišje se je oni večer čul rahel zamolkel klic in padec v vodo. Samotni sprehajalec, ki je videl v jasni noči ob Krki obrise ženske postave, da se je od brega pognala v Krko, je takoj pohitel tja in skočil za žensko v vodo. Po kratki borbi se mu je posrečilo spraviti nesreč-nico na suho. Z bodrilnimi besedami pa domov. Sličen konec je hotela storiti tudi 19-letna uslužbenka pri nekem tukajšnjem podjetniku. Prvotno se je obupanka nameravala vreči pod dreve ljubljanski vlak na železniškem mostu. Ker pa je prišla mi-nuto prepozno, je stekla pod most in se pognala v reko. Ljudje, ki so opazili njeno obupno dejanje, so mladenko še pravočas-no rešili iz objema Krke. Obe nesrečnici sta izpovedali, da sta hoteli v smrt zaradi nesrečne ljubezni in ker sta nosli.

Mačka zakrivila nesrečo. Pod tem naslovom smo oni dan priobčili kratko no-tico, v kateri se omenja, da je ponesrečeni g. Stibrič smrten sovraznik mačk. K tej notici je ponesrečenčeva žena prosila za

PREMIERA
ob 16. in 21. uri
Kino Matica 21-24

ZAZA

Najlepši ljubavni film
Claudette Colbert

popravek v toliko, da njen mož ni smrten sovraznik mačk. Usodnega dne je hotel neko mačko pač odstraniti, ker mu je po-končala že več piščancev.

Predsednik vlade med nami. V četr-tek popoldne se je pripeljal v naše mesto — sedaj že v kratkem razdobju — dru-gič, ministrski predsednik g. Cvetković. S svojim spremstvom se je pripeljal z avto-mobilom in je izstopil na trgu kralja Pe-tra II., odkoder je odšel v trgovino Kos, kjer je kupil nekaj razglednic. Oglasil se je tudi pri peku Golašu, nakar je napravil obisk orožniški postaji. V spremstvu orož. kapetana g. Kneževića si je ogledal še na-šo Loko. Po kratkem postanku je pred-sednik vlade nadaljeval s spremstvom svo-jo pot na Bled.

Težka nesreča na Jalovčevi strehi

Mariborčanu Zlatku Marinu je skala zlomila nogo, vendar so ga pa tovariši rešili

Jesenice, 31. julija
Komaj mesec dni je minilo, ko je 29. junija Jalovec zahteval mlado žrtev, ju-rista Dušana Klepača, a v soboto bi kmalu iz vrst planincev zopet iztrgal mlado živ-ljenje.

V soboto sta zaplezali ob krasnem to-piem dnevu dve vrstvi v inž. Hornovo smer severozapadne stene Jalovca. Prvo vrstve je vodil plezalec Jože Lipovec, v sredi in je bil navezan Lopič, na koncu pa Zlatko Marin iz Maribora. Drugo vrstve je vodil Pagliaruzzi, na vrvi pa je bil z njim Jogočič. Dobri plezalci so na-glo in brez truda preplezali steno, a na zloglasni Jalovčevi strehi jih je okrog 13. doletela precej huda nesreča. Približno 150 m pod vrhom Jalovca je Marin zgra-bil za precej lablino, okrog 300 kg težko skalo, ki se mu je pri samem dotiku zva-lila na levo nogo in mu jo, kakor so po-zneje ugotovili, zlomila v stegnu. Sreča v nesreči je bila, da je bil plezalec nave-zan. Marin je obelzel njegova soplezalca sta ga pa na vrvi obdržala, da s skalo vred ni zdrknil preko stene o kuloar. Po-skodba je bila težka in na nadaljevanje plezanja ni bilo močete misliti. Pagliar-uzzi, Jogočič in Lopič so pustili pri po-nesrečenem obeloku in hrano ter po sever-nem grebenu Jalovca odhiteli v dolino po pomoč. Požrtvovalni soplezalec Lipovec pa je na nevarnem terenu uredil Marinu za-silno ležišče in ga zavaroval s klini ter kolikor je bilo v njegovi moči, skrbel za udobnost ponesrečenca. Ostal je tudi pri njem vso noč.

Obveščeni reševalci so se zbirali vse po-poldne v Tamarju. Okrog 18. je odšla prva skupina reševalcev, članov rateske SPD, pod vodstvom Maksa Juvana v ste-no. Z Juvanom so bili še Matjaž Janez, Makovec Joža in Makovec Jožek. Nosili so okrepčila in preprotno odeje. K po-nesrečenču so prišli v kritičnem času oko-li 11. ponoči — temperatura je padla pod

ničo. Zaradi bolečin in mraza je Marin trpel hude muke, ki jih je pa junaško pre-našal.

V Tamarju so se zbrali tudi vsi tovari-ši iz alpskega odseka, ki tabore že delj časa v Martuljku. Okrog 11. je prišel tudi zdravnik iz Kranjske gore in dal je re-ševalcem vsa potrebna navodila. Iz Ta-marja sta prišla tudi dva medicina, Marinova tovariša, za njima pa znani naš plezalec Uroš Zupančič. Okrog pol 11. je Uroš Zupančič z ostalim reševalnim mo-štvom krenil na pot. Računali so, da pri-dejo na kraj nesreče ob zori. Ob 3. zjutraj pa so bili že pri ponesrečenem Marinu. Medicina sta ugotovila prelom stegni-ce in mu dala za ublažitve bolečin injek-cijo morfija. Ko se je pričelo daniti, so ga obvezali in povili, a okrog 7. zjutraj se je pričel nevarni in težavni prenos v dolino. Najprej so krenili na vrh Jalovca, nato pa po grebenu v dolino. Prenos je trajal okrog 12 ur. Nosili so ga povezana-ga v vrečo in obesnega na drog. Tehni-čni del reševanja je vodil Uroš Zupančič, ki so mu požrtvovalno pomagali ostali re-ševalci, zlasti Gartner, Žagar in Lipovec. Po daljšem odmoru vrh kuloarja so kre-nili skozi ozek in v planico. Reševanje je poteklo v redu in treba je omeniti še po-žrtvovalno pomoč Ratečanov Erlaha in Mežika, ki sta ves čas sekala stopinje v kuloarju, da sta lažja reševalcem pot in delala tudi stopinje bolj varne. Na koncu snežišča so ponesrečenega Marina dali na nosilnico in od tu dalje je šlo reševanje lažje izpod rok. Iz Tamarja je prišel do snežišča nasproti dr. Marin iz Maribora, oče ponesrečenega turista. Zlatko mu je veselo pomahal v pozdrav. Reševanje je trajalo od 7. zjutraj do 18. Kljub silnim naporom so pa bili reševalci veseli in za-dovoljni, da so rešili mlado dragoceno živ-ljenje in dobrega, iskrenega tovariša.

Eden izmed reševalcev.

MALIOGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Praktični, izjave beseda Din 1.— davek posebej.
Za pisane odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši zmesek 8 Din

Male oglase

»Slov. Narod«
sprejema upravo
do 9. ure popoldne.

Tapetnik Sitar
iz Wolfve ulice
se je preselil
v Šelenburgovo ul. 4
telefon 28-10

PO PRIZNANO NEKIH
CENAH
si nabavite najboljše moške
obleke, perilo in vse praktična
oblačila pri PRISKERJU,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 14

TURISTI!
Predno odhajate na planine, ne
pozabite si nabaviti fin cvetlični
med v Medarni — Ljubljana,
Šidovska ul. 6.

POSJILA
za vknjižbo, poroke, menice,
loigoročna hipotekarna na hiše
v arealnih mestih ter knetom za
gospodarske potrebe po 6%
obrestih, tudi na 10—20 letno
odplačilo. Pojasnila proti naka-
zili 3 din v znamkah. Central,
Tomčeva 7, Zagreb. 4347

POSJILA DORE
državni, banovinski uslužbenci,
upokojenci, posestniki. Infor-
macije daje Dolenc, Radeče-
Podkraj. Priložite znamko. 2348

STANOVANJA
ENO IN DVOSOBNO
stanovanje se odda takoj. Po-
jasnila: Ciber, Cigojova cesta. 2349

DVOSOBNO STANOVANJE
s pritikalnimi pod enim kju-
čem se odda takoj. Pojasnila:
Rugelj Franc, Kolodvorska ul. 23. 2351

LOUK
Strojepisni pouk
(na časa polnitve). Večerni te-
čaj, oddelki od 1/7 do 1/8 sve-
ter in od 1/8 do 9. ure sveder.
Novi tečaj se bodo pričeli 2.
avgusta 1939. Najnižja soluna.
Moderna in največja strojepe-
nica s 40 pisalnimi stroji raz-
nih sistemov. Vsa tozadevna
pojasnila dobite dnevno do 8.
ure sveder pri ravateljstvu
Christoforovega učnega zavoda,
Ljubljana, Domobranova c. 15.
Telefon št. 26-42. 2302

KISEJE
Jugografika

POSEST

Beseda 50 par, davek posebej
Najmanjši zmesek 8 Din

PRODA SE
enonadstropna, skoraj nova vila
okrog vile 25.000 m² zemlje,
oddaljena 2 km od Ljubljane.
Več pove Marija Jančar, Ljub-
ljana, Sv. Petra cesta 27. 2337

PRODAM
Beseda 50 par, davek posebej
Najmanjši zmesek 8 Din

4 »PFAFF« ŠIVALNI STROJI
skoraj novi, več koles, otroških
vozilov, biciklov in raznih
drugih predmetov poceni na-
prodaj pri »PROMET«, Ljub-
ljana, nasproti križanske ke-
rve. 2339

OREHOVA JEDECA
lepa, izčiščena, dobite najceneje
v Medarni — Ljubljana, Šido-
vska ul. 6. 36/T

NAJBOLJŠI TRBOVELJSKI
»premoj«
brez prahu
KOKS, SUHA DEVA
L. POGACNIK
Bobarjeva 5 — Telefon 29-59

MAKULATURNI PAPIR
preda
uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knaflijeva ulica št. 5

POSJILA
za vknjižbo, poroke, menice,
loigoročna hipotekarna na hiše
v arealnih mestih ter knetom za
gospodarske potrebe po 6%
obrestih, tudi na 10—20 letno
odplačilo. Pojasnila proti naka-
zili 3 din v znamkah. Central,
Tomčeva 7, Zagreb. 4347

POSJILA DORE
državni, banovinski uslužbenci,
upokojenci, posestniki. Infor-
macije daje Dolenc, Radeče-
Podkraj. Priložite znamko. 2348

STANOVANJA
ENO IN DVOSOBNO
stanovanje se odda takoj. Po-
jasnila: Ciber, Cigojova cesta. 2349

DVOSOBNO STANOVANJE
s pritikalnimi pod enim kju-
čem se odda takoj. Pojasnila:
Rugelj Franc, Kolodvorska ul. 23. 2351

LOUK
Strojepisni pouk
(na časa polnitve). Večerni te-
čaj, oddelki od 1/7 do 1/8 sve-
ter in od 1/8 do 9. ure sveder.
Novi tečaj se bodo pričeli 2.
avgusta 1939. Najnižja soluna.
Moderna in največja strojepe-
nica s 40 pisalnimi stroji raz-
nih sistemov. Vsa tozadevna
pojasnila dobite dnevno do 8.
ure sveder pri ravateljstvu
Christoforovega učnega zavoda,
Ljubljana, Domobranova c. 15.
Telefon št. 26-42. 2302

KISEJE
Jugografika

POHISTVO

si nabavite najceneje pri
ZORMAN, Breg 14. Vsaakovst-
ni stoli že od 18.—din dalje.
Politiram oprave najceneje. 2350

SLUŽBE

Najmanjši zmesek 8 Din
Beseda 50 par davek posebej
ABSOLVENT
enoletnega trgovskega tečaja
in z malo maturo želi prakti-
cirati v pisarni večjega trgo-
vskega podjetja ali v večji trgo-
vini. Naslov: Poljanec Miloh,
Brezice. 2346

Ako prodajal, kupujej,
oglašuj
v mali oglasnik
»Slov. Narod«

POSJILA
za vknjižbo, poroke, menice,
loigoročna hipotekarna na hiše
v arealnih mestih ter knetom za
gospodarske potrebe po 6%
obrestih, tudi na 10—20 letno
odplačilo. Pojasnila proti naka-
zili 3 din v znamkah. Central,
Tomčeva 7, Zagreb. 4347

POSJILA DORE
državni, banovinski uslužbenci,
upokojenci, posestniki. Infor-
macije daje Dolenc, Radeče-
Podkraj. Priložite znamko. 2348

STANOVANJA
ENO IN DVOSOBNO
stanovanje se odda takoj. Po-
jasnila: Ciber, Cigojova cesta. 2349

DVOSOBNO STANOVANJE
s pritikalnimi pod enim kju-
čem se odda takoj. Pojasnila:
Rugelj Franc, Kolodvorska ul. 23. 2351

LOUK
Strojepisni pouk
(na časa polnitve). Večerni te-
čaj, oddelki od 1/7 do 1/8 sve-
ter in od 1/8 do 9. ure sveder.
Novi tečaj se bodo pričeli 2.
avgusta 1939. Najnižja soluna.
Moderna in največja strojepe-
nica s 40 pisalnimi stroji raz-
nih sistemov. Vsa tozadevna
pojasnila dobite dnevno do 8.
ure sveder pri ravateljstvu
Christoforovega učnega zavoda,
Ljubljana, Domobranova c. 15.
Telefon št. 26-42. 2302

Zeileisov sin o svojem očetu

V prvi polovici tekočega leta je bilo v Gallsbachu 2890 bolnikov

Poročati smo že, da je umrl v Gallsbachu Valentin Zeileis, ki se mu mora to mestoce zahvaliti za svoj skoraj svetovni slavo. O Zeileisu so se svoj čas učenjaki hudo pripravili in v ta spor je posegla tudi javnost. Eni so ga smatrali za dobrotnika človeštva in skoraj za čudodelnega zdravnika, drugi so pa videli v njem šarlatana. Zeileis sam je trdil o sebi, da je zdravniški praktik. Pečal se je privatno s študijem medicinske vede in fizike, izpita pa ni napravil nobenega. Za lečenje svojih bolnikov je rabil visokofrekvenčne toke in proslavljal se je tako kakor malokateri zdravnik, čeprav je med njimi tudi več reformatorjev zdravniške vede.

V Gallsbachu so prihajale množice bolnikov iz vseh krajev sveta. Bilo jih je toliko, da v mestecu ni bilo dovolj prostora za vse in da so morali mnogi stanovati v okolici. Letni dotok gostov v prvih letih tekočega desetletja je bil višji nego obisk Karlovih Varov in vse to se je sukalo okrog Zeileisovih žarečih palčic in instrumentov, pred katerimi so defilirali ljudje z vročo željo in trdnim upanjem v ozdravljenje. Morda je igralo tu upanje enako veliko ali pa še večjo vlogo kakor Zeileisova zdravilna metoda. O tem morajo izreči svoje besede strokovnjaki. Zdravnik dr. Fritz

je v bistvu dodal k temu, da je včasih regeneracija prepočasna in iz tega se razvijejo bolezni. Za ozdravljenje je treba pospešiti nadomestovanje obrabljenih postaranih bolnih celic. In to naj bi bilo omogočeno z obsevanjem, draženjem celic z visokofrekvenčnim tokom napetosti 600.000 voltov. Zeileis je obseval vse telo, češ, da mora dražiti vse celice, da se utrdi vso organizem. In s tem je pojasnjeval svojo metodo, ko je zdravil enako skoraj vse bolnike, ne glede na to, kakšne bolezni so jih mučile.

Čarobna cevka

Posebno poglavje njegovega delovanja je bila diagnoza bolezni. To je trajalo povprečno komaj dobro minuto. Zeileis je poslušal bolnika in ga je vprašal, kaj ga boli, potem je pa vzel cevko iz kremenčaste stekla, napolnjeno z različnim plinom, ki izžareva pod vplivom visokofrekvenčnega toka in nekoliko izpreminja barvo žarkov v bližini človeškega telesa po tem, ali se približa cevka zdravemu ali bolnemu mestu. To je približno tako, kakor da bi plin vrel. Zeileisovi pristasi trdijo, da je po tem točno spoznal bolezen. Večkrat se je pripetilo, da je Zeileis dopolnil to, kar so bili zdravniki zamočali bolniku. Konstrukcija cevke je ostala njegova tajna. Midva takrat nisva potrebovala zdravljenja in zadovoljila sva se z razlago, piše Zeileisov sin.

Zdravljenje proti vstopnini

Normalna doba zdravljenja v Gallsbachu je trajala 10 dni. Mnogi bolniki so se

pa morali tja vračati. Vsak bolnik je hodil trikrat na obsevanje. V ta namen je moral kupiti vstopnico, ki je stala tri šilinge. Dnevno je moral torej bolnik plačati devet šilingov. Vstopnina je bila nadomestilo za zdravniški honorar. Zeileis je obseval bolnike z nekakšnim električnim škropilnikom. Aparat je bil res podoben škropilniku. Iz njega je sikal električni tok, po katerem so ostale na koži rdečkaste lise. Obseval je najraje Zeileis sam. Imel je presenetljiv spomin in čeprav so hodili bolniki mimo njega v dolgih procesijah, je vedel za vsakega, kaj potrebuje in kakšno bolezen zdravi. Prvo obsevanje se je pričelo ob sedmih zjutraj, drugo ob 10., tretje popoldne ob 2. Velike skupine moških in žensk so prihajale po vrsti v dvorano. Prvemu jutranjemu obsevanju je sledilo še krajše obsevanje z rentgenovimi žarki in višinskim solncem, pri drugem in tretjem obsevanju je pa zadostoval aparat sam.

Po 27 letih zdravljenja in neprestanih poskusih je Valentin Zeileis umrl. Njegov sanatorij ima pa dediča, ustanoviteljevega sina, ki je študiral medicino in dosegel doktorat. Zeileisov sin ima že davno pooblastila z doktorsko diplomato. Razen tega pa zdravi po Zeileisovi metodi in z njegovi vmi aparat, že več zdravnikov, zlasti po zdraviliščih, kjer imajo bolniki na razpolago tudi zdravilne vrelce. Prav na dan Zeileisove smrti je bil objavljen izkaz posetnikov Gallsbachu v prvi polovici letošnjega leta. V Gallsbachu je prenočilo letos do konca junija 2890 bolnikov. Te je lečil večinoma Zeileisov sin, kajti njegov oče se je ukvarjal zadnja leta večinoma samo s poskusi.

bil tokrat preveč siguran in so bili njegovi udarci tako točni, da Göpfertu ni pomagala niti največja požrtvovalnost. Boril se je levice, njegova igra ni pogrešala tehničnega in taktičnega repertoarja. Mititič pa ga je tudi v tem pogledu prekašal. Sploh je bila igra na veliki višini in to kljub temu, da je vladala vprav tropična vročina. Po pol drugo uro trajajoči igri je Mititič gladko zmagal s 6:1, 6:2, 6:3. Stanje dvoboja med Nemčijo in Jugoslavijo je bilo 2:2. Nato sta nastopila prvaka Nemčije in Jugoslavije, Henkel in Punčec. Naš igralec je od vsega početka igral ofenzivno. Niti za trenutek ni popustil od svoje značilne igre dolgih žog, ki je prikovala Henkla na temeljno črto. Henkel se je zlasti izkazal v prvem setu. Kadar se je Punčec preveč približal mreži, ga je skoraj vedno krasno pasiral in na ta način beležil najlepše in tudi največ točk. Izredno nevarni so bili tudi njegovi servisi, s katerimi je dostikrat zaznamoval direktne točke. Nikakor ni moglo trditi, da ne bi bil na višku. Punčec je bil še boljši. Nekajkrat je sicer zagrešil double foul, to je dvojno napako pri serviranju, a v splošnem je zaigral tako, kakor je v taki borbi potrebno. Tu ni šlo za lepoto, temveč za točke, nasproti sta si stala pač dva stara rutinerja, ki sta oba dobro vedela, da tvegana igra ni na mestu. Zato njuna igra ni dosegla glede lepote prejšnje, čeprav je bila polna dramatičnih momentov.

Punčec je bil skoraj ves čas v prednosti. Henkel je vodil le v prvem in petem gameu, nato pa do konca Punčec. Najprej je bilo 0:1 za Henkla, nato 1:1, 2:2, 2:3, 3:3, 4:3, 4:4, 5:4, 5:5, 6:5, 6:6, 7:6, 7:7, 8:7 in 8:8. Zdi pa je dobil Punčec svoj in tudi nasprotnikov servis in je set pripadel njemu z 10:8. Igra je trajala 1 uro in 5 minut!

Drugi set je bil znatno krajši in je trajal le 45 minut. Punčec je vodil 2:0, nato je bilo stanje 2:1, 3:1, 4:1, 4:2, 5:2, 5:3, in končno 6:3 za našega prvaka, ki je tako vodil v setih z 2:0.

V tretjem setu Punčec ni oddal niti enega gamea. Henkel je bil telesno in duševno že na koncu svojih sil in nasproti Punčecemu poletu ni imel kaj postaviti. Punčec je izkoristil že prvo malo žogo in je gladko zmagal s 6:0 in s skupnim rezultatom 10:8, 6:3, 6:0. Skupno sta igrala 2 uri 20 minut.

Tako je bila dobljena še tretja točka za Jugoslavijo, ki je s končnim rezultatom 3:2 odzvala Nemčiji tudi naslov evropskega prvaka.

Punčeca so slavili kakor še nikoli, je pa to tudi pošteno zaslužil. Velik uspeh je dosegel tudi naš teniški savez in sicer ne samo moralno, temveč tudi gnotno. Končni računski zaključki sicer še niso točno znani, sodijo pa, da se je vse tri dni ubralo na vstopnini nad 500.000 din.

Kitajski pregovori

Noben učitelj ne govori proti učitelju, noben zdravnik proti svojemu kolegi, — pravijo Kitajci. Mi imamo krajši pregovor: Vrana vrani oči ne izkljuje!

Pazi na svoj nos, da ne bo tako dolg in visok, da bi ne krasil več tvojega obraza, temveč da ga kazi!

Vsa pota vodijo skozi Peking!
En udarec, dvojna korist!
Če si nastaviš puščico, jo tudi izstreliš!
Ena noga ne more stopiti na dve ladji!
Ena roka ne more ploskati!
Sosed gnilih rib smrdi, sosed svežih roz pa prijetno diši!

Nobena voda brez izvira, nobeno drevo brez korenine!

Če srečaš ljudi, govori v človeškem jeziku, če pa srečaš hudiče, govori v peklenškem jeziku!

Odpreti usta ni tako varno, kakor držati zaprta!

Išče oca, na katerem sedi!

Kdor ima znanje na cesarskem dvoru, lahko postane mandarin!

Kdor ima lepo obleko, velja za celega moža!

Krave proti ovcam

Po izkušnjah Italije, ki že delj časa izdeluje volno iz mleka, so odkrili strokovnjaki poljedelskega departementa washingtonske vlade izpopolnjen način izdelave kaseinove volne. Ta naj bi pomagala ameriški živinoreji, obenem se pa obeta velik precvet v tekstilni industriji. Kemika Gould in Whittier trdita, da po njihovem odkritju ovca ne bo več igrala v pridelovanju volne take vloge, kakor jo je igrala doslej. Ameriški patentni urad je že zagotovil obema kemikoma izključne pravice.

Za izdelavo sukna za eno obleko iz nove ameriške volne iz mleka bi bilo treba okrog 19 litrov mleka kot temeljno sirovino. Ta volna bi bila potem takem cenejša od naravne ovčje, čeprav računamo še vse druge stroške. V Ameriki izdelajo namreč letno okrog 17 milijonov kilogramov kaseina, ki se porabi v prvi vrsti za izdelavo papirja in galatita. Kemika Gould in Whittier pa pravita, da so proizvajalne možnosti mlečnega gospodarstva v Ameriki skoraj neomejene in da bi se lahko dala povečati letna proizvodnja kaseina na pol milijona ton in bi bila dana možnost večjega konzuma.

Za izdelavo volne se razkroji iz mleka pridobljeni kasein v kislinah, dokler ne nastane gosta, sluzasta gnota, ki se ji priimešajo razne kemikalije, potem se pa temeljito predela. Končno se precedi skozi tanke kanalčke in vlakno pride v kemično kopel, kjer igra glavno vlogo formaldehid. Ta umetna volna je pa v primeru z naravno dokaj poceni, saj stane kilogram samo dolar. Sirovo vlakno je rumenkasto, podobno prani in česani volni, kakršna prihaja na trg v prvotni barvi, navadno je pa mehkejša od volne in zato se ne sprime tako kakor naravna ovčja volna. Sicer je pa odvisno od kemične kopeli kakšno umetno volno dobimo, mehkejšo ali tršo. Dobra krava da okrog 2000 litrov mleka na leto in iz tega lahko izdelamo en stot kaseinovih vlaken. To bi zadostovalo približno za 35 moških oblek. Sirovina za eno obleko stane približno polirogov dolar kar je mnogo manj, nego stane material iz ovčje volne.

Vse torej kaže, da bodo krave sčasoma izpodrinile ovce, ker bo obleka iz umetne volne cenejša od obleke iz naravne ovčje. Praktično so to zaenkrat še poskusi, ki so pa kljub temu važni, ker gre obenem za važno vprašanje živinoreje.

Nace Kunstelj 70 letnik

Vrhnik, 29. julija
Kdo iz bližnje in daljne ljubljanske okolice ne pozna na Vrhniki gostine »Pri Nacetu«, kjer sprejema gostoljubno goste naš slavljenec Nace Kunstelj, ponosni in najstarejši sokolski praporščak.

Rodil se je 31. julija 1869 leta pri »Gaspurju« na Vrhniki. Po odsluženju vojaški suknji je vstopil v orožniško službo. Kraška burja ga je zanesla v Orehek pri Postojni in tam si je izbral zakonsko družico Marijo, vrla narodnjakinja iz ugledne in strogo narodne familije Valantek (gostilna v »Dolini pod gradom«), s katero že 30 let zadovoljno in srečno živi v »zakonskem jarmu«. Od leta 1905 dalje je slavljenec znan gostilničar Nace, ki je postregel marsikateremu visokemu gospodu iz Ljubljane in Beograda.

Skromen, tih in trden sokolski in nacionalni delavec je naš slavljenec pa kremenit značaj, da ga vsa Vrhnika in okolica visoko ceni in spoštuje. Že preko 50 let prebira »Slovenski narod«, pa »Jutro« narodnik je od njega počel.

Že v letih avstrijske soldateske je s ponosom nosil sokolsko surko in je javno izpovedal sokolsko in nacionalno miselnost. Povsod, kjer je služboval (Radnja, Semič, Vič, Vrhnika) je propagal slovanstvo. Leta 1908 je skupno z g.ž. pok. Lenarčičem in Pernetom, Jurcem, Tomšičem, Setincem in še z nekaterimi bil med ustanovitelji Vrhniskega Sokola. Vodil je tajniške ter blagajniške posle, a sedaj že čez 20 let visoko nosi naš sokolski prapor. Mladostno čilo koraka in povorkah s praporom in oči se mu iskre, ko vidi uspehe sokolske misli. Ta prapor, ta sokolski prapor neizmerno ljubi.

Naš slavljenec Nace je vzor sočloveka in Sokola — zato mu kličemo vsi, posebno še Sokoli:

Na mnoga leta — in sokolski »Zdravo«!

Inserirajte v »Sl. Narodu«!

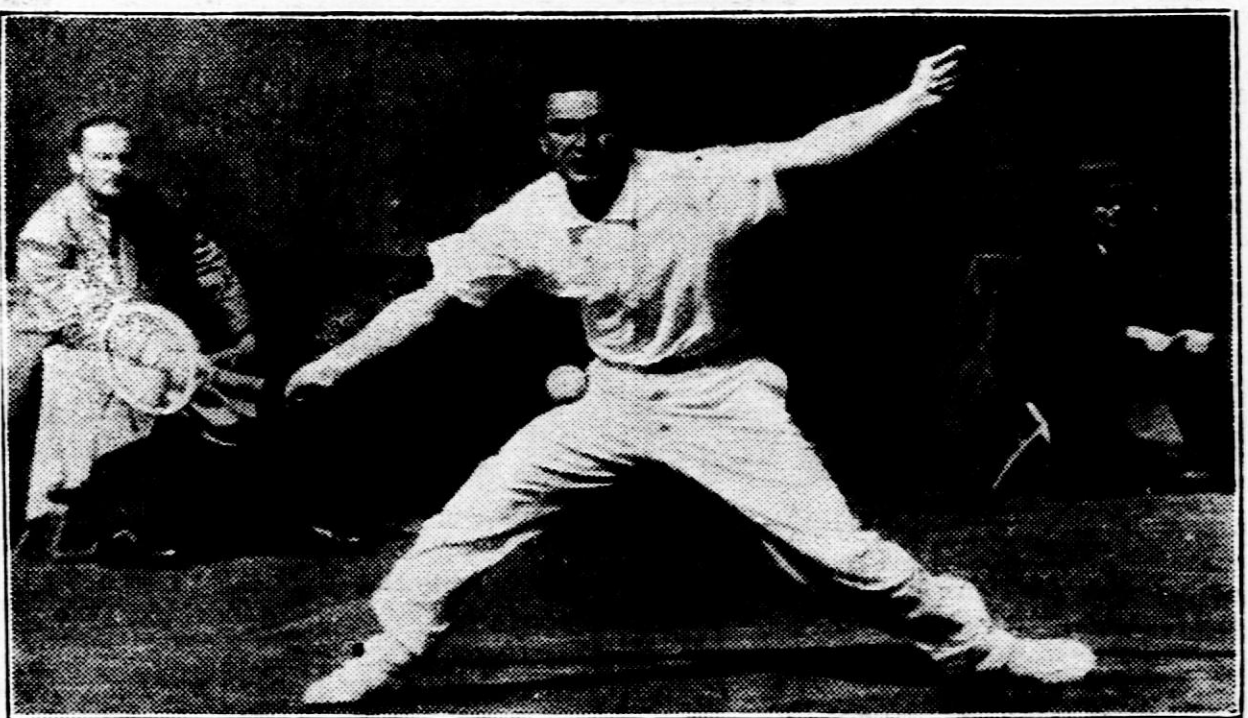
Naši mušketirji pojdejo čez ocean!

Zadnji dan teniškega dvoboja med Nemčijo in Jugoslavijo sta Mititič in Punčec zmagala — Jugoslavija je s 3:2 izločila Nemčijo in postala evropski prvak

Ljubljana, 31. julija
Vsa Jugoslavija, z njo vseh sportni svet, je z največjo napetostjo zasledovala borbo, v kateri je šlo za naslov evropskega prvaka v tenisu, obenem pa tudi za čast, katera država bo nastopila v medkontinentalnem finalu tekmovalca za Davisov pokal, Nemčija ali Jugoslavija. Dramatična borba je zdaj končana. Po sobotni zmagi nemškega dvojca so splošno dajali več nad Nemčijo, ker ji je do končne zmage manjkala samo ena točka. Zadnji dan tekmovalja pa se je končal z največjim presenečenjem. Najprej je Mititič izredno sigurno premagal svojega nasprotnika in tako skupno stanje izenačil na 2:2, v naslednji odločilni igri pa je moral našemu razigranemu Punčecu kloniti tudi nemški prvak Henkel in tako je Jugoslavija prvič postala evropski prvak v tenisu. Je to največji uspeh, kar jih je dosegel jugoslovanski sport v času svojega obstoja.

igralca, da sta močno popustila in sta Nemca dobila 3 gamese po vrsti in s tem set z 9:7. V drugem setu sta bila Punčec in Kukuljevič na višku in sta razmeroma naglo zmagala s 6:4. V naslednjem setu se je položaj zasakal in je v istem razmerju set pripadel Nemčiji. Po odmoru sta Henkel in Menzel v četrtem setu že vodila 2:0, z izredno igro sta pa Kukuljevič in Punčec dobila po vrsti 5 točk in vodila 5:2. Nemca sta sicer zatem znižala na 5:3, toda set je vendar pripadel našima s 6:3. Stanje v setih je bilo torej 2:2. V odločilnem petem setu naš par ni imel sreče. Menzel, ki ga je dotlej Henkel znatno prekašal, je zaigral izvrstno in to je odločilo. S 6:1 sta morala Jugoslavena prepustiti set nasprotnikom in Nemčija je vodila 2:1.

ZADNJA SINGLA ZA JUGOSLAVIJO!
Na stadionu na šatali se je večeraj zbralo rekordno število gledalcev. Bili so priča

Naš teniški prvak Punčec, ki je pridobil Jugoslaviji prvenstvo

OGORČENA BORBA V DOUBLU

V sobotni igri sta Nemčijo zastopala evropska prvaka Henkel in Menzel, naše barve pa Kukuljevič in Punčec. Igra je bila silno dramatična. Jugoslovenci par je ves čas vodil s točko naskoka vse do 7:6 za Jugoslavijo. Kukuljevič je nato imel priliko odločiti set v našo korist, ki je pokvaril. To je tako deprimirajoče vplivalo na naša

nezadržnega poleta najprej Mititiča in nato Punčeca, ki sta potrebovala samo po tri sete, da sta premagala svoja nasprotnika. Mititič ni imel z Göpfertom preveč posla. Nemec se je znašel pred nehalno nalogo igrati z Mititičem baš tedaj, ko je zaigral doslej svojo najboljšo partijo. Ko je spredel, da z napadalno igro ne bo uspel, se je vrgel popolnoma na obrambo, meneč, da bo Mititič delal napake. Naš zastopnik pa je

Zlat dež nad mestecem

Gallsbach je mestece v gorski krajini, pokriti tu pa tam z gozdovi. Na zapadu se dvigajo Solnograške Alpe, kamor so hodili ljudje iz Gallsbacha ob nedeljah na izlete. Z Dunaja, ki je bil poročevalsko središče za Srednjo Evropo, smo imeli do Gallsbacha tako rekoč le en skok. Zeileis je začel svojo kariero v gallsbachkem gradiču. Ko sva pa prvič prispela tja, je imel že moderen sanatorij in gradbeni akcija v Gallsbachu je bila zelo živahna. Denar se je stekal od vseh strani. Takrat je imel sanatorij okrog 2000 bolnikov, ki so plačali samo za obsevanje dnevno nad 100 tisoč.

Grajski čarovnik

Zeileis je bil mož srednje, krepke postave. Na močnem vratu meč širokimi rameni je sedela glava patriarha starega zakona z mogočno brado. Človek bi mu bil prisodil petdeset let, toda takrat jih je imel že 60. Rojen je bil leta 1873 v Wachenroithu pri Bambergu. Leta 1912 je prišel v Gallsbach, kjer je kupil gradič in začel delati prve poskuse. Zaslovel je pa šele po vojni. Dotlej so ga smatrali večinoma za čarovnika.

Zeileisova metoda

Široko prakso je začel Zeileis na invaziji iz svetovne vojne. Pri tem je izhajal iz priznanega nauka, da je za ohranitev potrebno, da se neprestano regenerirajo najenostavnejši delci, iz katerih je sestavljeno telo, namreč celice, ki se starajo in umirajo, a treba jih je nadomestiti. Zeileis

A. P. MELNIKOV:

ZAGONETNA SMRT KNEZA KOSTROVA

ROMAN

— Bil sem v klubu, ko sem zvedel za knezovo smrt, — je dejal vstopivši državni tožilec. — Žal se je izkazala ta vest za žalostno resnico. Kaj ste torej našli?

Preiskovalni sodnik, Murzajev in zdravnik so mu povedali, kako daleč so s preiskavo in kaj so mogli ugotoviti.

Po vsej verjetnosti si je knez končal življenje, toda to ni tako enostavno, kakor se zdi vam, Anatolij Leonidovič. Zato, gospodje, bomo preiskavo nadaljevali.

Ko so preiskovali pisalno mizo, so našli za tintnikom zmečkan pismo. Podpisana je bila ženska in njegova vsebina je bila zelo vulgarna. Pismo se je končalo z besedami: »... za vedno sem priklenjen na k Tebi, kakor kaznenec k svojim okovom. Tvoja Tanja.« Spodaj je bilo pa pripisano: »... Če hočeš ali ne, toda mene se ne boš tako lahko odkril.«

To dokaj dolgo pismo je izdajalo knezovo tajno, za katero ni nihče vedel in ki je najbrž tudi nihče slutil ni. Pismo je pojasnjevalo, da je bil knez v mladosti sklenil zakonsko zvezo z žensko, ki ga je pisala. Po stavku: »ne vem, dali si bil takrat pijan ali ne, toda z menoj si šel trikrat okrog oltarja«, se je dalo sklepati, da je knez sklenil zakonsko zvezo, ko je bil pijan. Zakonca sta se takoj ločila, toda

knez je vse življenje plačeval svoji ženi visoko letno rento, da je molčala. To pismo je bilo odgovor na njegovo prošnjo glede ločitve. Ločitev je žena odločno odklonila, pač je pa privolila v to, da bi knez sklenil novo zakonsko zvezo in obljubila mu je, da bo tudi v bodoče molčala. Za ta molk je pa zahtevala tako visoko nagrado, da bi celo tako veliko bogastvo, kakor ga je imel knez, komaj preneslo tako breme. Pismo se je končalo z grožnjo, da pride dvoženstvo na dan, če bi knez sklenil poročiti se s svojo »črno laso ljubico«, ne da bi plačal zahtevano odškodnino.

— Zdi se, da je vzrok tega dogodka jase, — je znova povzel besedo Rakovski. — Prosim, sledite svojim mislim: rana v desnem senu, samokres v desnici, od znotraj zaklenjena vrata, lastnorčno pisani knezov listek in nazadnje še to pismo, ki nam pojasnjuje vzrok samomora. Mislim, da tu ni nikogar, ki bi mu ne bilo znano, kako vroče je knez ljubil svojo nevesto Ariadno Georgijevno Maharadzovo. Izpolniti zahtevo prve žene je pomenilo zanj izpremeniti se iz bogataša, kakršnih je malo na svetu, v siromaka s knežjim naslovom. Ker ta Tanja ni hotela privoliti v ločitev, četudi bi bil knez izpolnil njeno zahtevo, bi živel vse življenje v neprestanem strahu pred izsiljevanjem, če bi se bil poročil z Ariadno Georgijevno.

Vsi so se strinjali z njim, razen Murzajeva, ki je tisti hip pazljivo pregledoval podlogo s pivnikom in na mizi ležeči listek. Svetil je nanj od vseh strani.

— Oglejte si tale listek pri stranski razsvetljavi, je dejal prisotnim. — Črtice poedinih črk v besedilu ne dajo nobenega odseva, dočim se madeži leskečejo. Vzrok tega je lahko ta ali oni. Bodisi da

je bilo besedilo posušeno s pivnikom takoj, ko je bilo napisano, še preden je bilo prvo vrženo na listek, ali pa črnilo besedila in madežev ni isto. Ta listek ni bil posušen, kajti na pivniku podloge ni nobenega črnilnega madeža. Drugača črnilnika z drugim črnilom pa tu tudi ni. Iz tega sledi, da listek ni bil napisan tu. Toda kaj pomeni v takem primeru odloženo pero, polno črnila?

— Nedvomno je knez, ko se je odločil za samomor, že prejel napisal ta listek doma v mestu, tu je pa hotel nekaj pripisati nanj, pa si je premislil, — je pojasnil Rakovski, ki je krčevito vztrajal pri svoji trditvi, da gre za samomor.

— To nekako ne drži, — je pripomnil državni tožilec. — Včeraj ob petih popoldne, torej dva dni pred knezovim odhodom iz mesta, sem imel z njim sestanek. Bil je vesel kakor običajno, prišel je s seboj življenja, mnogo je govoril o današnjem posvetovanju pri gubernatorju in prosil me je celo, naj podprem njegov predlog, ki ga je nameraval sprožiti na tem posvetovanju.

— Na tleh pri zadnji nogi pisalne mize nekaj leži — se je ogledal Rybakov in pobral damsko ročavico.

— To bo najbrž spomin na njegovo ohlajeno napol pijano ljubezen do tiste neznane lepote, do tiste zagonetne Tanje s fijkarskim jezikom, — je imel takoj pripravljeno pojasnilo Rakovski, ki je ljubosumno čuval svojo vlogo razlagalca vseh dvomov.

— Dvomim, da bi bilo temu tako, — je ugovarjal Murzajev. — Takrat se take ročavice niso nosile in potem... kar je obmolknil in poduhal ročavico. Namršil je obrvi ob misli, ki mu je tisti hip

šinila v glavo. V štiriindvajsetih urah mu je bil že tretjič udaril v nos ta vonj. Misel, ki mu je šinila v naslednjem trenutku v glavo, je bila strahna in zato jo je takoj pregnal.

... In potem, v tolikih letih se vsak vonj izgubi, — je dogovoril pretrgani stavki.

— Strinjam se z vami in ne ostajam več pri svojem prvotnem pojasnilu, — je prvič pritrdil Rakovski. — Toda najdba ročavice se da pojasniti tudi drugače, kar bo vsaj razpršilo dvome, ki so jih vzbudili v nas grozdnih meščiki, obe čaši z vinom in deloma tudi na tleh najdeni ključ od vežnih vrat. Da, tu je bila ženska! Toda katera? Da, tista zagonetna Tanja. Toda čemu? Daleč od radovednih oči se je knez sestel z njo tu na odločilno pogajanje. Zato je podedenih toliko slaščič, zato so ostali sledovi, da sta jedla sadje in pila vino dva, ne pa samo eden. Knez je upal, da bo pogajanje uspešno, zato je lahko ozdravil tudi svoj kašel z jajčnim konjakom. Toda brezobzirna ženska je vztrajala pri svoji zahtevi. Knez jo postavi pod kap, zaklene za njo vrata, potegne ključ iz ključavnice, ki mu pa de iz rok na tla, ko hodi razburjeno po sobi...

— Ah, glej no glej, saj ni tako neumen, kakor se zdi, — je pomislil državni tožilec. — Večkrat ga bom moral zaposeliti. Rad se sicer nekoliko prenač, toda to ga bo z leti minilo.

— Fantič je prebrisan, toda ne preveč, — je pomislil Murzajev. — Naj bo že kdorkoli tista Tanja, jasno je, da je to ženska. Dvomim, da bi jo bil knez pustil capljati peš deset kilometrov daleč do mesta. Od travnikov sem ji ni bilo treba priti. To bi bilo važno za človeka, ki bi bil hotel maskirati umor s samomorom, česar pa ona ni imela v svojem načrtu.